

If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription rate:
For members yearly.....\$1.20
For non members.....\$2.00
Foreign Countries.....\$3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsake srede.
Naročnine:
Za člana, na leto.....\$1.20
Za nečlane.....\$2.00
Za izosvetstvo.....\$3.00
NASLOV
uredništva in upravitelstva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 27.—No. 27. JOLIET, ILL., 3. JULIJA (JULY) 1923. Leto IX.—Volume IX.

PREMOGARJI ZAHTEVAJO VIŠJO PLAČO.

Washington D. C. 30. junija. — Prihodnji teden se bo vršila v Atlantic City skupna konferenca lastnikov premogovnikov in unijskih premogarjev antracita. Namen te konference je od strani premogarjev doseči 20 odstotno povišanje plače in odobritev pogodbe za dobo dveh let. Na podlagi poročil U. S. premogovne komisije se operatorji, ozir. lastniki premogovnikov močno upirajo zahtevam premogarjev za povišanje plače.

Razne premogovne družbe so kaj takega že vnaprej pričakovale, ker je navada, da pri vsaki obnovitvi pogodbe premogarji stavijo svoje zahteve glede večje plače. 20 odstotno povišanje pomenja le nekako zatrdilo, da premogarji ne bodo hoteli obnoviti stare plačilne lestvice; operatorji so v obče mnenja, da se bo dalo s premogarji kaj pobotati, ozir. odstotno zahtevo znižati.

Pri nameravani konferenci bo igralo veliko pomena poročilo U. S. premogovne komisije, ki bo do tedaj že dovršeno. V tem poročilu bodo natančno označeni vsi razlogi in podatki v zadevi premogovne industrije, glede življenjskih potrebščin premogarjev itd. Označena komisija bo jasno povedala, če so premogarji opravičeni do 20 odst. povišanje plače ali ne? Dosedanja pogodba med operatorji in premogarji bo potekla letos, dne 31. avgusta.

John Hays Hammond, načelnik U. S. premogovne komisije bo napol vse svoje moči, da doseže medsebojni sporazum med operatorji in premogarji in da na ta način prepreči morebitno veliko stavko.

Prvenstvo v nikanju.

Atlantic City, N. J. 27. junija. — Na tu se vršeci tekmi dečkov iz Združenih držav za prvenstvo v nikanju (marble shooting) je dobil 14 letni H. McCoy iz Columbus, Ohio prvo nagrado. Porazil je 11 letnega Sammy Schneiderja iz St. Louis, Mo.

Op. uredništva: Ta vest bo gotovo zanimala našega mladega mojstra v nikanju v Jolietu. Anton Muc-a, o katerega spretnosti je celo pisal neki ljubljanski dnevnik, ter s tem razburil gotove duhovne.

Kakšen je Belgrad?

Belgrad nima vode. Belgrad se davi v prahu, po dežju pa se pogrezne v blatu. V Belgradu umre največ ljudi na jetiki. — Ubogi Belgradčani si lomijo noge po divji "kaldrmi" (cestni tlak). Belgrad nima nobene tržnice. Belgrad nima nobene socialne ustanove. Belgrad nima dovolj bolnišnic. Belgrad je poln beračev. Belgrad je poln nesnage. Belgrad nima dovolj razsvetljave — v tem tonu opisuje Belgrad Pribičević "Preporod".

ZA PODRŽAVLJENJE ANTRACITNIH PREMOGOVNIKOV.

Washington, D. C. — Zastopniki unije premogarjev so te dni izročili vladi obširen načrt za nacionalizacijo, ali poddržavljenje antracitnih premogovnikov države Pennsylvania. V načrtu se priporoča operacijo pod enakomerno kontrolo lastnikov, premogarjev in publike (ljudstva).

Pri tej priliki je premogarsko unija ostro kritizirala zadnje poročilo U. S. premogovne komisije, ki je sestavila nepravilno lestvico operacijskih stroškov premoga; to zaledo naj bi se rešilo potom javnega zaslišanja.

Premogarji svetujejo v tej zadevi znatno znižanje kapitala premogovne industrije. Samo razni velekapitalisti so vzrok, da premogarji ne morejo doseči življenjske normalnosti; tako je tudi prevelika glaynica tega padjetja vzrok visoke cene premoga.

Dosedanje lastništvo premogovnikov naj bi se preuredilo, oziroma nacionaliziralo z izlajo posebnih bondov, donosujočih do 6 odstotkov. Za nakup vseh antracitnih premogovnikov Pennsylvania, bi zahtevalo 400 milijonov dolarjev. Ti bondi naj bi bili za nakup vsakemu na razpolago, na po samo milijonarjem. Ako bi se na ta način poddržavilo pennsylvanske premogovnike, bi se ceno tone tridega premoga lahko znižalo na 28c na mesto proti 78c, kar se premogovniški baroni računali l. 1918 ali pa \$1.40 kar računajo danes za vzdrževalne (operacijske) stroške.

Dobrotnik pohabljen mladine.

Minneapolis, Minn. — Tu živeči 84 letni Wm. H. Eustis, vojačasno kovač, bivši mestni župan, veleposestnik in večkratni milijonar je daroval milijon dolarjev za zgradbo bolnišnice in zavetišča pohabljenih otrok; zaeno je daroval v to svrhu tudi 84 akrov zemljišča. Mr. Eustis, ki je tudi sam nekoliko hrom je storil ta človekoljubni čin iz simpatije do omilovanja vrednih pohabljenec.

Anti-Kukluksovska postava.

Springfield, Ill. 27. junija. — Guverner Small je danes podpisal postavo, naperjeno proti Kukluksovcem v naši državi. Na podlagi te postav je prepovedano kaliti mir, koga s silo odvesti, napasti koga z orožjem, ali nastopati javno v maskiranih oblekah. Kršilce te postav se bodo kaznovalo z 1 letnim zaporom, denarno globa do \$2000. ali z obojem.

Novoporočenka usmrčena.

Champaign, Ill., 25. jun. — Mrs. C. Malnar se je peljala s soprogom v avtomobilu, ki se je zvrnil v globok jarek in jo ubil, a soproga pa hudo poškodoval. Poročena sta bila le par tednov. (Malnar je slovensko ali hrvaško ime.)

Čast in slava naši zvezdnati zastavi!

PRISEGA IN ZAOBLJUBA NAŠI ZVEZDNATI ZASTAVI.

"Jaz prisegam in obljubujem vdanost svoji zastavi in republiki, za katero stoji ta zastava; en nerazdružljiv narod s svobodo in pravico za vse."

SIMBOL ZVEZDNATE ZASTAVE.

Naša ljubezen do zastave naj ne bo samo sentimentalna, temveč tudi resnična in prava. Naša zvezdnata zastava ni samo naša zgodovina — čeravno je bila že več let simbol našega naroda na raznih bojnih poljih, na naših ladjah po raznih morjih in nad javnimi solami. Ta zastava pomenja zvezo (unijo) držav, proglašeno neodvisnosti, konstitucijo (ustavo); načela za pravico in svobodo, ki sta podlaganaše ljudovlade. Skratka, ta zastava pomenja vsako dragoceno stvar in pravico, za katero se je svobodno ljudstvo borilo v minuli vojni napram despotizmu. Ljubimo torej to zastavo!

AMERIŠKA VERA.

"Verujem v Združene države kot vlado ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo; kojih pravična moč izvira z dovoljenjem vladajočega ljudstva. Verujem v demokracijo in republiko; v suveren narod mnogih suverenih držav; v popolno Unijo, ki je edina neločljiva in vstanovljena na načelih svobode, enakopravnosti, pravice in človečnosti, za kar so ameriški domoljubi žrtvovali svoje življenje in bogastvo. V sled tega smatram za svojo dolžnost, da ljubim svojo domovino, da podpiram njeno ustavo, da spoštujem njene zakone in zapovedi, da spoštujem njeno zastavo in jo branim proti vsem njenim sovražnikom. Amen."

Spor med Vatikanom in Francijo.

Rim, 30. junija. — Dosedanji prijateljski odnosi med Francijo in Vatikanom se bližajo koncu vsled tega, ker je te dni sv. oče Pij XI. Francijo javno posvaril glede okupacije Poruhrja.

V nekaj dneh bi se moral francoski poslanik sv. Stolice vdeležiti kot gost sestanka kardinalov v Rimu, zdaj je pa do bil od svoje vlade ukaz, da se tega sestanka ne sme vdeležiti. Vse mogoče je, da bo dosedanji francoski poslanik Vatikana M. Ponnart uradno odpoklican. Večina italijanskih listov hvali nastop papeža glede poruhrskega vprašanja; v vatičanskih krogih zatrjujejo, da Francija oklica sv. Očeta ni pravilno razumela.

Na smrt obsojeni Nemci.

Moguncija, 29. junija. — Francosko vojno sodišče je danes na smrt obsodilo sedem Nemcev iz Poruhrja vsled sabotaže; poleg tega je bil še eden obsojen v dosmrtno ječo, drugi pa v petletni zapor. Na smrt obsojeni Nemci so večinomaindustrijski in sicer: Haase, Maurer, Gruber, Hanna, Schneider, Dreyer in Frey.

NAVAL PRISELJENCEV V ZDRUŽENE DRŽAVE.

New York, N. Y. 1. julija. — Sinoči je prispelo v new-yorško pristanišče dvanajst parnikov, na katerih je nad deset tisoč priseljencev 23 raznih narodnosti.

Naval priseljencev v Združene države je nastal vsled tega, ker se z današnjim dnem pričinja novo fiskalno leto na podlagi 3% podpisane kvote.

Zdravniki in razni uradniki na naseljniškemu otoku Ellis Island so imeli danes posla čez glavo; delali so neprestano od jutri do polnoči. Prvi dan je bilo na Ellis Islandu pripuščeni 2074 potnikov; od teh se je ustavilo v mestu New York okrog tisoč. Jutri bo pripuščeni na Ellis Island nadaljnih 2243 izseljencev. Med številnimi parniki iz raznih evropskih pristanišč je semkaj iz Trsta prispel tudi parnik "President Wilson" z 439 potniki medkrovja; med temi se nahajajo Italijani in Jugoslovani.

Najbolj razočarani bodo iz Grške došli priseljenec, kojih število znaša na tri parnike okrog 3000; 20 novi postavi ozir. kvoti se sme izkreniti vsak mesec samo 612 grških izseljencev; preostali bodo skoro gotovo deportirani.

Kdo je odgovoren za herrinsko klanje?

Springfield, Ill. 30. junija. — Posebni investigacijski odbor glede nedavne masacre v Herrin, Ill. je svoje delo dovršil in izdal v javnost svoje tozadevno poročilo.

Glavnim krivcem herrinskega klanja se prišteva adj. generala Carlos. Black-a, dalje kolonela milice Samuel N. Hunterja, uradnike Williamson okraja, nekatere uradnike premogarske unije in nekaj senatorjev.

Navedeni odbor pripisuje krivdo generalu Blacku, da se ni pravočasno zavezal za uvedbo miru v Herrinu, ali da je tja poslal prepozno svoje vojaštvo. V sled tega naj se označnega generala odstavi iz službe. Istotako zadene krivda kolonela Hunterja, načelnika narodne milice; zahteva se tudi njegov odpoklic.

Tako tudi ni pravilno postopal šerif okraja Williamson vsled česar naj se ga odstrani. Krivdo herrinskega klanja se dalje pripisuje H. Willisu in F. Hughesu, uradnikoma premogarske unije, ki bi bila lahko krvave nemire zadušila, če bi le hotela. Istotako obsoja navedeni investigacijski odbor nekaj senatorjev, ki so nalašč hoteli herrinsko zasliševanje ustaviti.

Poljske mačke za Rusijo.

Varšava, 27. junija. — Iz sovjetske Rusije je semkaj došla posebna komisija, z namenom kupiti 10,000 mačk. Mačke se bo poslale na Rusko, ker podgane in miši ogrožajo tamošnja skladišča.

SPOR MED ANGLIJO IN FRANCIJO ZARADI NEMCIJE.

Pariz, 1. julija. — Francija in Anglija, dosedanji orožni zaveznici, se bosta morda že jutri sporekli in skregali; povod tega spora bo povzročilo poruhrsko vprašanje.

Anglija je še dne 14. junija l. l. po lordu Curzonu vprašala Francijo, da naj ji razloži, kaj pravzaprav zahteva od Nemčije. Zaeno ji je zabičila, da bo v nasprotnem slučaju pozvala skupaj mednarodno reparacijsko konferenco, (to je tudi Ameriko, zaveznike in nevtralee) da se bo skušalo poruhrsko vprašanje že enkrat rešiti; v tem slučaju se bo baje Evropa zopet tresla!

V kolikor se je zamoglo doseči dognati noče francoski ministrski predsednik Poincare Angliji predložiti svojega ismenega odgovora ker je za pooblaščen francoski poslanik v Londonu. Kar bo torej poslanik Angliji glede poruhrskega vprašanja predložil, to bo končnoveljavno in merojajno.

Nastop Francije in Belgije v Poruhrju je pričela že večina angleškega časopisja grajati. V tem piše list "Temps": "Kdor izpodkopava poslopje kupne zmage, s tem izpodkopava moč in prijateljstvo Anglije. Od Francije se mi nikakor ne pustimo strahovati."

Za ugodno rešitev reparacijskega vprašanja se ne zavezmajo samo višji angleški vladni krogi, finančniki in časopise, ampak tudi vse organizirano delavstvo. Angliji ni povsč nastop Francije napram Nemcem, ker jih hoče k tlom potlačiti in na ta način Angliji utrjati iz rok dobrega odjemalca. Anglija se boji, da bi Francija ne zadobila premoči na kontinentu in da bi se s podjarmljenjem Nemcev komunizem ne razširil do angleških mej. V srho rešitve tega zamotanega vprašanja bo na seji Lige narodov Anglija zahtevala popolno revizijo verzalske pogodbe.

Francosi nastopajo bolj strogo.

Amsterdam, 30. junija. — Francoske vojaške oblasti nastopajo vedno bolj strogo napram Nemcem v Poruhrju. To se je dognalo danes, ko je bilo sedem Nemcev vsled sabotaže na smrt obsojenih. Tekom 6 mesečne okupacije Poruhrja so dosedaj Francosi samo enega Nemca vsled obdobe ustrelili. Radi upora in sabotaže se pač nahaja v zaporih številno Nemcev, katere šaka primerna kazen.

Bubonska kuga v Indiji.

Smila, Indija. — Po raznih večjih mestih Indije je pričela razsajati grozna bubonska kuga, ki je zahtevala 100,000 človeških žrtev; samo meseca marca t. l. je umrlo za kugo nad 30,000 oseb. Epidemijo so zanesle podgane v žitnicah s tem okužile žito. Vlada bo vsled tega vse žitnice pregradila in skušala uničiti to nevarno golazen.

Društvena naznanila in dopisi

NAZNANILO

Društva Marije Sedem žalosti, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Na naši seji dne 10. junija je bilo zaključeno, da od zdaj naprej ne bo več prost pristop v društvo, ampak zopet po letih kakor pred kampanjo. Vsled tega prosim cenj. članstvo društva, da to blagohotno vpoštevajo ako ima kdo kakega novega člana za pristop v naše društvo, da ne bo potem morda kakega nesporazuma.

S sobratiskim pozdravom,
Frank Goloblić, tajnik.

NAZNANILO

Iz urada dr. sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, Ohio.

Člane omenjenega društva se prosi, da se prihodnje seje polnoštevilno udeležijo. Na tej seji bo mnogo važnih točk na dnevnem redu, katere bo treba rešiti in to je mogoče le z obilno vdeležbo članstva. Seja se bo pričela točno ob pol eni uri popoldne, ter navadno nedeljo.

Dalje opozarjam člane, da se bo društvena veselica vršila dne 15. julija na Ant. Goriskovem prostoru na Green Rd. Randall Ohio, katere naj bi se vsi člani udeležili. V imenu društva vabim na to veselico tudi vsa cenj. sosedna društva, kakor tudi vse rojake in rojakinje. Zabave bode dovolj za vse, mlade in stare.

Končno bi tudi rad na tem mestu opozoril nekatere člane, ki so v plačevanju asesment malomarni. Pomni naj vsak član, kateri prejme opomin za plačati asesment in se ne zglaš, da bo enostavno suspendiran. Dvakrat se dotičnega lahko nazaj sprejme in tretjič, po Jednotinih pravilih se ga izloči. Posledice naj vsak sam sebi pripiše.

Torej na svidenje na seji in društveni veselici!

Z bratskim pozdravom,
Anton Kordan, tajnik.

NAZNANILO

S tem se naznanja članom društva "Friderik Baraga" št. 93, Chisholm, Minn., da se vprihodnje vrše društvene seje v Anton Mahnetovi dvorani v sako drugo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldne in ne več v Sartovi dvorani ob 2. popoldne kot do sedaj. Prosim da vsi to vpoštevajo in da se v večjem številu udeležijo društvenih sej kot do sedaj. Tudi prosim se člane da so bolj točni s plačevanjem asesment. Žal, da moram to vedno in vedno opominjati. Zapomnite si, da asesment Jednote mora biti poslan do 25. x mesecu in po društvenih pravilih mora biti asesment plačan društvu do 20. v mesecu. To naj si zapomnijo oni člani, ko mesec za mesecem plačajo šele 27. ali pa 30. svoj asesment.

John Sterle, tajnik.

NAZNANILO

Društva sv. Jožefa št. 103 West Allis, Wis.

Tem potom naznanjam vsem članom našega društva, da se je na izvanredni seji dne 16. junija sklenilo, da se korporativno vdeležimo piknika društva "Naprednih Slovencev" št. 3 J. S. P. Z. Sloga v nedeljo, dne 8. julija v State Fair parku. Zbiramo se pri parku ob 3. uri popoldne.

Sobratiski pozdrav
Lonis Sekula, tajnik.

Društvo sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa.

Naznanjam tem potom vsem članom in članicam našega društva, da se vrši prihodnja

seja dne 8. julija t. l. točno ob 2. uri popoldne. Na to sejo vabim in prosim, da pride vse članstvo imenovanega društva brez razlike; izjema je le važno delo, ali bolezen. Na tej seji bo več važnih točk na dnevnem redu. Zaeno bomo tudi razmotrivali o umestnih točkah za naše delegate, ki se bodo vdeležili prihodnje konvencije K. S. K. J., kaj bi bilo dobro in koristno za vse članstvo n Jednote.

Dalje bo na prihodnji seji prečitano polletno društveno finančno poročilo ali računi; vsled tega se seje vdeležite v obilnem številu, da boste čuli o lepem obstoju društvenega premoženja; čuli boste čemu in kam plačujete asesmente, da vam ne bo treba morda godrnjati kako je z društvom in računi?

Cenj. bratje in sestre! Ne ustite, da bi vas moral vsak nesece opominjati glede plačevanja asesment. Držite se eda in pravil K. S. K. J. ter društvenih odredb. Gotovo se e boste hudovali name, ko om prisiljen člane vsled neplačevanja suspendirati; temu i boste sami krivi. — Ko se lovek enkrat opoče, se rad oiba ognja. — Tudi pri našem društvu imamo posebno "vrle" člane, da nas varajo; vedno obljubujejo, da bodo poravnali dolg, nazadnje pa društvu hrbet pokažejo, da ima društvo škodo.

Ni mi za vse take žal; grdo je za one, ki so bili zdravi; dobili so bolniško podporo od društva, potem pa isto pustili in mu ostali še na dolgu. V sled tega se ne bo nobenemu članu (ici) več ases. kreditiralo dalje kot za dva meseca.

V prihodnjem naznanilu bom pa še celo imena teh "vrlih" članov naznanil; baš tisti so še zelo srečke (trkete) vzeli in prodali, niso pa tiktov plačali ali vrnili, ampak društvu potazali hrbet. Tako početje ni lepo, ni bratsko, ni pošteno. To naj zadostuje za sedaj; lani, ki bodo to naznanilo čitali, bodo že sami sodili kojih e to tiče. Taki člani naj pomnijo, kako se mora društvo poštovati in koliko društvo velja.

S sobratiskim pozdravom do K. S. K. Jednote.

Matt Brozeni, tajnik.
95—44 St. Phgh., Pa.

VABILO

na
veselico in igro,
vatero priredi Slov. Katol. Podp. Društvo Presv. Sreca Jezusovega, št. 172, K. S. K. J. West Park, O.

na nedeljo, dne 8. julija
vrtni dvorani br. blagajnika John Cimpermanna v proslavo bletnice ustanovitve našega društva. Začetek igre ob 2. uri popoldne.

Sporod:

Igra "Juntez" in komičen prizor "Kranjski Janez v New Yorku".
Po igri prosta zabava, ples ter licitacija za neko imenitno ival.

Za lačne in žejne bo vsestransko preskrbljeno. Godba pod vodstvom Mr. Louis Spehka.

K obilni udeležbi vabi ljudstvo.

Odbor.

Willard, Wis.

V nedeljo, dne 24. junija se je pripetil v naši naselbini nad vse žalosten slučaj. Staršem Mr. in Mrs. Bukovec je utonil

15 let in 5 mesecev stari sin Joe.

Vročina je bila neznosna že več dni; pa so se šli otroci kopat v oddaljeno deko Eau Clair River; nesreča je pa hotela, da je zašel Joe Bukovec pre globoko v vodo, kjer je tako naglo našel nepričakovano smrt. Lahko si predstavljate materino žalost, ko so pripeljali mrtvega sina domov; opoldne je še zdrav odhajal od doma, ob pol 5ih so pa že imeli mrliča v hiši. Pokojnik je bil tudi član Mladinskega oddelka pri dr. sv. Družine, št. 136, tukaj na Willardu.

Pogreb se je vršil dne 26. junija sv. mašo v farni cerkvi sv. Družine, od tam pa na slovensko katoliško pokopališče. Pogreba so se udeležili vsi farmarji ob blizu in daleč in šest belo oblečenih deklic mu je nosilo šopke svetle v zadnji pozdrav ter mu okrasile gomilo s cvetjem.

Lepa hvala vsem tukajšnjim rojakom, ki so prišli družini Bukovec pomagat in jo tolažili v tako žalostni uri. Prenajlo umrlemu naj sveti večna luč, hudo prizadeti družini pa iskreno sožalje.

Mrs. Mary Perovšek se je te dni povrnila iz bolnišnice na lom k svoji družini, kjer se ji zdravje vidno boljša.

Poljski pridelki letos lepo kažejo, kar je največje veselje za farmerje.

Pozdravljam vse slovenke farmarje in farmarice naše nove domovine.

Ivana Artach.

Bridgeport, Conn.

Rad bi opisal dan veselja, katerega smo obhajali v naši naselbini dne 24. junija t. l. To je bil v prvi vrsti dan veselja nedolžne mladine; dalje g. župnika Rev. M. J. Goloba, pa udi staršev, ko so nedolžni otroci opraviili prvo spoved in prvo sv. obhajilo. Gotovo je bilo dosti truda za g. župnika, da e lepo število prvoobhajancev a to pripravil.

Ko so se prvoobhajanci zbrali v cerkvenem prtiličju v neteljo zjutraj, jim je g. župnik azdelil sveče, ter mladino prieljal v cerkev pod podobo sv. križa, na kar se je pričela sv. naša. G. župnik je najprvo strokom pridigal v angleškem jeziku, zatem pa še staršem v slovenskem; pridiga je bila tako ganljiva, da je bilo videti narsikako solzno oko. Po povzdigovanju so otroci opraili skupne obhajilne molitve, takar se je mladina s prižganimi svečami podala pred oltar c prvemu sv. obhajilu. Zam so sledile zopet skupne molitve za prvoobhajance.

V resnici, krasen in ganljiv prizor, poln spominov na naša mladostna leta.

Zatorej se jaz, kot pisec teh ristic našemu vrlenu g. župniku prav lepo zahvaljujem v inenu vseh faranov. Želim nu še mnogo takih veselih dneov v krogu srečne nedolžne mladine. Bog ohrani našega župnika še mnoga, mnoga leta v Vinogradu Gospodovem, nikrat naj mu pa dodeli za to čeno plačilo v nebesih!

Glede delavskih razmer omejam le toliko, da se sedaj dela povsod, samo zaslužek je slab pri vedno naraščajoči draginji. Je vemo, kaj bo, če bo vedno ako? Tudi vreme imamo prav ugodno in toplo.

S pozdravom do vseh čitalcev "Glasila".

Poročevalec.

Čestitka.

North Chicago, Ill.

Dosmrtno zvestoba sta si objubila dne 25. junija Jožef hrum in Ana Zalar. Zenin je toma iz Iga pri Ljubljani, nezesta pa od Pirmanov pri sv.

Vidu nad Cirknico na Notranjskem.

Iskrene čestitke obema! Mnogo sreče, uspeha, zdravja in zadovoljnosti v novem stanu!

John Zabukovec.

POVRAČUJOČI SE PRISELJENCI.

Ako je inozemec, ki je bil naseljen v Združenih državah, odšel v inozemstvo, je on, ko se povrne podvržen načeloma istim predpisom priseljenškega zakona, kot da bi prišel prvič v Združene države. Pri tem ni ne de, da je bila odsotnost iz Združenih držav še tako kratka oziroma, da je dotičnik zapustil svojo družino v Zdr. državah ali da ima tukaj svojo trgovino, ali premoženje. — Tudi če je izjavil svoj namen, postati ameriški državljan in ima torej takozvani prvi državljanski papir, je on vendar, ker je inozemec, dolžan plačati davek (head tax), podvreči se pregledu od strani priseljenške oblasti in mora biti pripušen od istih na enak način kot vsak drugi inozemec.

Zakon pa vendar napravlja nekatere posebne izjeme v korist onim inozemcem, ki so bili poprej nastanjeni v Združenih državah. Tak inozemec, ki je stanoval nepretrga sedem let v Združenih državah in se po začasni odsotnosti povrne v Združene države, — more biti pripušen od uvidenosti delavskega tajnika, tudi če spada h katerisibodi vrsti priseljencev, ki je drugače izključena po zakonu. Pristatiške priseljenške oblasti morajo v takem slučaju, ako so se odločile proti njegovi pripustitvi, vedno opozoriti delavskega tajnika na tak slučaj in čakati njegove odločitve, predno ga smejo deportirati.

Nadalje se od inozemcev, ki so bili poprej zakonito pripuščeni v Združene države in so tukaj nepretrga stanovali vsaj pet let, ne zahteva, da znajo čitati, ako se povrnejo v Združene države tekom šestih mesecev po svojem odhodu. Ta rok je nodložljiv. Tak inozemec mora dokazati, da je njegovo pravo in stalno bivališče v Združenih državah, od katerega se je odstranil le začasno z namenom, da se tja povrne. To se dokazuje na običajni način potom zapriseženih izjav.

Tretja izjema velja glede kvote. Brez ožira na to, kako dolgo je bil inozemec nastanjen v Zdr. državah, se on sme povrniti v — Združene države po začasni odsotnosti se smatra odsotnost do šestih mesecev; kadar izostane dlje časa, je snatran, kot da je opustil svoje bivališče v Združenih državah. To domnevo se more ovreči, ako inozemec dokaže, da e ni mogel povrniti tekom šestih mesecev radi kakega posebnega razloga in da ni imel namena opustiti svoje nastanjenosti v Združenih državah, marveč da je vedno imel namen povrniti se k svojem tukajšnjemu bivališču čim prej mogoče. Radi tega, če inozemec zapusti Združ. države in nisl, da bo morda prisiljen zostati več kakor šest mesecev, je priporočljivo, da pred vojim odhodom sestavi pred etarjem zapriseženo izjavo, kateri poudarja, da nima namena opustiti svoje nastanjenosti v Združenih državah, namreč da je imel vedno namen, povrniti se v svojo tukajšnje bivališče čim prej mogoče.

Ako žena ali nedoleten otrok kakega inozemca, ki je nastanjen v Združenih državah, prihaja k njemu v Združene države in priseljenška oblast pronajde, da ima kako nalezljivo bolezn, ni dotični sorodnik kot ostali priseljeneci podvržen takojšnji deportaciji. Zakon določa, da mora biti taka žena ali otrok pridržan na preseljeniški postaji, dokler se ne ugotovi, da-li se more dotičnik izkrcati brez nevarnosti za druge. Ako te nevarnosti ni, more biti žena ali otrok tukaj nastanjenega inozemca pripušen, ako drugače odgovarja določbam priseljenškega zakona. Ako je bolezen lahko ozdravljiva, se jim dovoli bolniška oskrba do ozdravitve, ako je mož oziroma oče ali druga odgovorna oseba voljna plačati stroške za bolniško oskrbo.

Predsednik Masaryk bolan.
Praga, 27. jun. — Predsednik Masaryk, ki se nahaja v Afriki radi rahlega zdravja, je nevarno bolan.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem znancem in prijateljem naznanjam v svojem imenu in imenu dolžnostnih sorodnikov žalostno vest, da je moja ljubljena hči

Katarina Anderson, roj. Werščaj,

dne 9. junija za vedno v Gospodu zaspala previdena s Svetotajstvi za umirajoče, v najlepši starosti 22 let. Pokojnica je bila rojena na Calumet, Mich.

Tukaj zapuša mene žalujočo mater, soproga Charles A. Andersona, štiri sestre in štiri brate. Sestre so: Mrs. Amalia Logan, Mamie, Bertha in Ida Werščaj; bratje: Anton, Frank, John in Joe Werščaj.

Iskreno zahvalo izrekam cenj. društvu sv. Ane, W. C. O. F. za lepo prirejen pogreb in darovani vence. Hvala tudi vsem darovalcem vencev in onim, ki so blagopokojnico spremlili k večnemu počitku. Osobito zahvalo izrekam Mr. in Mrs. Jakob Zelko ter Father Plevniku.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin. Večna luč naj ji sveti!

Zalujoči ostali:
Marija Werščaj, mati
in ostali sorodniki.
Joliet, Ill., 25. junija 1923.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Globoko potrjenega sreca naznanjam žalostno vest o smrti moje dragoljubljene soproge

Ane Petric,
katere je Vsemogočni dne 28. maja k Sebi v boljše življenje p klical.

Pokojnica je bila rojena, dne 29. oktobra 1879. v vaši Želebeje pri Metliki na Belokranjskem.

Tukaj v So. Chicagu zapuša mene, žalujočega soproga, sestro Ano, omoženo Hušič; v Waukeganu, Ill. dve omoženi sestri Terezijo in Katarino; v Montani brata Josip Nemanič in v starem kraju enega brata Janez Nemanič-a.

Iskreno zahvalo izrekam za deležbo pri pogrebu vsem sodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa Mrs. John Petric in družini iz Joliet — dalje iz So. Chicage Mr. in Mrs. Kuhel, Mr. in Mrs. Komlanc, Mr. in Mrs. Strubel. Venčev n šopkov je bilo darovanih 12, za kar se vsem darovalcem leo zahvaljujem.

Lepa hvala g. župniku Winklerju za opravljeno sv. mašo dušnico in za pogrebne obreje na pokopališču. Lepa hvala vsem, ki so blago pokojnico spremlili k večnemu počitku, dne 30. maja.

Priporočam jo v molitev in blag spomin.

Zalujoči soproga:
Martin Petric.
So. Chicago, Ill., 23. jun. 1923.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Globoko potrjenega sreca naznanjam vsem prijateljem in znancem, da je moj ljubljani soprog in oče šesterih otrok

Ivan Manfreda,
dne 20. junija previden s sv. zakramenti za umirajoče v Gospodu zaspal v starosti 46 let. Pokopali smo ga na katol. pokopališče sv. Križa v Indianapolis, Ind.

Pokojnik je spadal k dvem slovenskim društvom (in enem angleškem): k dr. sv. Alojzija, št. 52, K. S. K. J. in k dr. Fr. Prešeren, št. 34, S. N. P. J.

Zahvaljujem se tem dvem društvom za darovane vence, njih požrtvovalnost in zadnji sprejem pokojnika na pokopališče.

Hvala tudi vsem drugim, ki so darovali vence in se vdeležili pogreba, ter g. župniku Rev. Cirilu za izvršene pogrebne obrede. — Lepa hvala vsem, ki so me tolažili v teh težkih urah. Bog plačaj!

Pokojnik je bil doma iz Tolmina ob Soči na Primorskem. V Ameriki je bival 20 let. Tukaj zapuša mene, žalujočo soprogo in šest nedoraslih otrok v starosti od 4 — 17 let.

Bodi mu lahka ameriška zemlja. Spavaj mirno dragi in nepozabni mi soprog. Večna luč naj ti sveti!

Zalujoči ostali:

Mary Manfreda, soproga.
Mary, Josefa, Margareta,
Ema, Albina, Hedvika, otroci.

Indianapolis, Ind., 26. junija 1923.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem naznanjam tužno in žalostno vest, da je nemila smrt vzela vst, da nam je nemila smrt vzela prisrčno ljubljeno ženo, ozir. hčer

Marijo Horžen, roj. Culjan.
ki je dne 4. junija previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala v starosti 23 in pol leta.

Dne 2. junija je bila še zdrava in je delala pri Western Electric Co. v Chicagu. V nedeljo je nanaglomala zbolela in je morala takoj v bolnišnico; a bilo je že prekasno in naslednji dan se je morala zavedno posloviti od tega sveta.

Prav lepo se zahvaljujemo vsem, ki so jo prišli kropiti; ki so darovali cvetlice in vence za na krso. Najlepši venec je sv. maša, neki mož in žena sta zanjo za sv. maše darovala. Dobri Bog naj jima povrne stotero!

Lepa hvala vsem onim, ki so blago pokojnico spremlili k večnemu počitku na pokopališču.

Največ stroškov pri pogrebu in opravkov sta imela spoštovana Jožef in Julijana Kukman iz Chicage. Bog naj jima stotero poplača.

Priporočamo pokojnico v molitev v blag spomin.

Bog ji daj večni mir in pokoj!

Zalujoči ostali:

Frank Horžen, soprog.
John in Marija Culjan, starši.

Utica Ill. dne 25. junija 1923.

PRISELJEVANJE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

je bilo 1. julija t. l. odprto

Pišite meni da Vam naredim pravilne in dobre prošnje. Če oseba ne pride povrnem denar.

Ne odlašajte da ne bo kvota zopet izčrpana.

MATIJA SKENDER

javni notar
za Ameriko in stari kraj
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

J. M. Trunk:
"V delavnico sem Tvojo zrl..."
 (Nadaljevanje.)
PREMIČNICE.

2. Venera — Danica.
 "Ko dan se zaznava,
 Danica priplava..."

Neveščak zasledil med toliko številom zvezd na nebu le težko kraj in lego posameznih premičnic. Eno premičnico pa pozna vsakdo, celo priprostu mu narodu je dobro znana. Kadar se blišči v krasnem svitu po solnčnem zatonu na večernem nebu, jo imenujemo Večernico, če pa lesketa zjutraj; pred vzhodom, ji pravimo Danica. Med učenjaki je znana pod imenom Venera. Glede oddaljenosti od sonca zavzema drugo mesto. Zemlja okroži na svojem potu okrog sonca, tir, po katerem se giba Venera. Dolgo časa so mislili, da sta Danica in Večernica dve različni zvezdi. Pozneje so dognali, da so se zmotili.

Izmed vseh zvezd se Venera posebno lepo in izredno močno svetli. Njen svit postane včasih tako močan, da se vrta na nebu celo ob belem dnevu. Homer že ji je dal radi njenega krasnega svita priimek "Najlepša". Tudi Slovence rad upira oko na Danico, najkrajšejo izmed zvezd. Ime "danica" se rabi tam, kjer je nada, up največja moč. Mladost je polna nad, zato ima mladina svoje "danice". Po pravici, Lepa Danica očara oko človeško doma in na tujem. Hrepeneč po mili domovini popraša pe-snik Danico na tujem:

Al' na tujem tudi, zvezda me
 poznáš
 Ker na mene dobi, ko doma
 migljaš?
 Zgodnja zbujevalka,
 dne oznanovalka,
 al' me še poznáš?
 Živo jo zatrjuje;
 Jaz poznam še dobro tebe z-
 vezdica;
 stara mati so te mi zazna-
 mila.
 Kadar prisvetila,
 s' me iz sna zbudila
 daleč tam dga!

M. Valjavec
 A Venera nas ne zanima sa-mo radi svoje izredne krasote, temveč tudi radi razmer, ki se ji na njej opazili in so našim zemeljskim v marsičem slične. Venera je zemlji prva sestra. Pač se nismo popolnoma na jasnem, kako je na Veneri in kakšne razmere tam vladajo. Opazovanje je namreč zelo o-težkočeno, ker nam ravno, ka-dar je blizu nas obrača neraz-svetljeno, temno stran. A mno-gokaj so dognali popolnoma gotovo. Sodeč po tem, kar je že dognanega in po spoznanih razmerah, jo smemo po pravici imenovati našo sestro. Seve je med sestrama tudi marsika-tera razlika.

Srednja daljstva Venera od sonca znaša 14.4 milijonov milj ali 100.8 milijonov kilometrov. Pot, po kateri se giba okoli sonca, je prav malo eliptična, skoroda okrogla. Ta krog pre-meni v 224 dneh. Tako dolgo je na njej leto. Nobena premič-nica se zemlji ne približa tako, kakor Venera, namreč do 5 mi-lijovov milj (35 milijonov kilo-metrov), a oddalji se nam pa tudi do 34 milijonov milj ali 238 milijonov klm. Odkod pri-de, da se nam ne kaže vedno enako velika. Njen pravi pre-mer je 1631 milj ali 11,417 klm. Kadar nam je najbolj bli-žu, je seve največja videti, a žal da nam tedaj obrača tem-no stran in jo vidimo v daljnjo-gledu le kot ozek srp. V sred-nji daljavi je napol rasvetlje-na in le v največji daljavi se nam lesketa kot svetla plošča. Iz tega je razvidno, da se opa-zujejo tudi na njej spremembe, prav kakor na Merkurju. Ka-

kor že prej omenjeno, pride to od tega, da stojimo pri opa-zovanju na zemlji

V čem si sta zemlja in Venera podobni?

Pred vsem sta skoro enako velike. Površje Venera je le za desetinko manjše od zemeljskega in ravno tako njen pol-mer, ki ima 1631 milj (11.417 klm.), zemeljski pa 1719 milj (12.033 klm.). Enaki sta si tudi glede gostosti; rudnine in organizmi imajo na obeh približno isto specifično težo. Da je tudi privlačnost na obeh skoraj ista, sledi iz prejšnjega. Predmet, ki pada na zemlji prvo sekund 4.9 metrov hitro, pade na Veneri 4.26 metrov hitro. Po najnovejših poročilih traja lan na obeh približno 24 ur, ter se tudi Venera v tem času zavrti okoli svoje osi, dočim je to na Veneri krajši (le 224 dni), in seve so krajsi tudi let-ni časi, namreč približno po 56 naših dni. Kdor šteje pri nas 10 let, bi bil na Veneri že 65 let tar. Pri zadnjem opazovanju Venera, ko je šla preko solnč-ne plošče, so z vso gotovostjo ugnali, da jo obdaja gosto o-račje. Sarogled (spektrum) je pokazal, da je to očračje po-sebem našemu slično, nasičeno posebno z vodnimi sopari. Ka-lar nam je Venera najbolj bli-žu, se namreč kaže v obliki oz-gega srpa. Ob robu tega srpa o davno že opazili neke vreze in razna hrbitišča. Ni nobenega dvoma, da so ti hrbti gorovja in sicer prav velikanska goro-ja. Zapazijo se tudi na površ-u črne pege in lise; brezdvom-no so to morja. Površja popol-noma ne morejo preiskati, ker e vsled velikih množin vodnih parov le redkokdaj natanko idi. Po dosedanjih opazovan-ih se lahko trdi, da so morja a Veneri večinoma "sredo-emska morja", namreč velika ezera. Potemtakem moramo gotoviti, da sta si Venera in emlja približno enaki glede vsega, površja, gostosti in ežnosti. Na obeh je enako o-račje s sopari, meglami in de-evjem. Enake so na obeh go-e, doline, morja, enaki tudi nevi in noči.

Ampak v marsičem se Vene-ra in zemlja tudi razločujeta. Glavna razlika ne obstaja avno v tem, da sije sonce na Veneri še enkrat tako močno in svetlo, kakor pri nas. Iz te a namreč se ne sledi, da b a morale biti luč in gorkota še enkrat tako močni, kajti Vene-a ima gostejše očračje, ki je iti pred prehudimi solnčnimi rki. Dalje je očračje veliko olj požorno, jasno, tako da se azgredo površje prej in lažje hladi. Te okolnosti morejo aarsikako navidezno razlike zravovati. Podnebne razmer-a vsaki premičnici so pred-sem odvisne od tega, kako je agnjena os premičnice prot-avani njenega tira, ravnin-ota okoli sonca, ali kakor ravijo, kakšna je njena ekli-pika. Astronom Peter De Vic-e preračunal, da je kot osi de skliptike pri Veneri 35 stopinj oraj ekliptika sama 55 sto-pinj. Ni popolnoma dognano li je to preračunjenje tudi re-nično in pravilno.

Kako more bolj ali man-agnjena os, na premičnici pre-drugačiti vse razmere, bi lah-ko spoznali, če bi roka Vsemo-gečnega nagnila os naše zemlje hipoma od sedanjih 66 stopinj na 35 stopinj. Podnebja in let-ni časi bi se mahoma izpreme-ili. Večina organizmov bi po-rinilo. Zmerna pasa bi skoraj popolnoma odpadla, vroči (tro-nični) pas bi se raztegnil viso-ko v naše kraje, a pozimi bi bi-tudi ta vroči pas pokrit s sne-gom in ledom. Ob poletju bi vladala strašna vročina, pozim-pa bil ravno tako tudi nezno-sen mraz. Poleti bi silno lilo,

vlađ bi strahoviti viharji in na njih razsajali grozni morski nanki, pozimi pa bi bili neznan, snežni meteži in priti-snil bi znanski mraz. V tak-ih raznih bi bilo življenje neprijetno prav mučno.

Tako pravi pa mora biti na Veneri, se potrdi, da je De Vico prišlo računat, in znaša ekliptika tam res 55 sto-pinj. Kaka a bitja bi sko-roda ne mogla sprevati, vsaj ne našim slična. V novejšem času se je s m vprašan-jem bavil neki Sayerner, čigar pravo ime je Spiridien Popčević. Baje je matinski Zid. Strokovnjaki ga v po-čevajepos ebno. Naj se tako ali tako, trdil je, da tipika pri Veneri ne znaša 55, mveč le 14 stopinj.

"S tem", pravi omjeni raziskovalec, "se hipoma, drugačijo vsi dosedanj na-ki smo jih imeli o razmerah premičnice. Os Venera je ta, neznantno nagnjena, da je ra-lika med letnimi časi prav ma-lenkostna. Tropični pas ne bo-losti gorkejši od našega ter obsega le kakih 30 stopinj ši-rine; zmerni pas zavzema večji obseg, del, kakih 120 sto-pinj, mrzi pas pa je omrežen na stalih 30 krogov s podnebjem, ki vlada na otoku Iceland."

Ker je Venera v mnogem na-izemlji prvo podobna, se nam em bolj vsiljuje vprašanje, ali se najdejo na njej živa, morda celo nam slična bitja?

Mnogi razlogi govore za to, kakor je razvidno iz omenjenih podatkov in razmer. Razni zve-zdogledi nas zatrjujejo, da so a Veneri živa bitja. Razmere i pa bile za morebitna živa bitja zelo nengodne, če bi bila s Venera res toliko močno na-njena do ekliptike, kakor am zatrjuje De Vico, dasi bi udi v tem služaju ne manjka-o okolnosti, ki bi bile organiz-nem v prilog. Oglejmo si ne-aj teh okolnosti. Predvsem e treba omeniti, da je Venera koraj vedno zavita v goste negle. Take megle so, kakor emo vsi, pravi solnčnik proti oekočim solnčnim žarkom, negle "hladijo", kakor pravi-no. Na drugi strani so pa me-g-e zopet prave tople noči ob uraju. Nprestano prevažajo reobilno vročino z toplih kra-ev v mrzle pasove. Potemta-tem moremo opravičeno sodi-i, da goste megle na Veneri zravnavajo toploto in mraz, ki i se morda pojavila na enem n istem prostoru površja v reobilni meri.

Velike važnosti so dalje aorja. Razprostirajo se večin-ona ob ravniku in vplivajo na uho, trdo površje tako, da po-imi očračje ogrevajo, poleti a hladijo. Tretjič je jako u-odno za živa bitja, ki se mor-a nahajajo na Veneri, da so am zelo visoka gorovja, ki lede višave vsekako prekaša-o naše najvišje gore. Ob hudi ročini so gorovja "Venera-om" ali "Danicarjem" var-a, hladna zavetja, prava leto-išča. Te okolnosti bi zamogle zravnavati marsikako nasprotje.

Že pri Merkurju sem omenil, a ne smemo vsega soditi po as, po našem zemeljskem ko-ritu. Stvarnik ima pešteto sre-lev na razpolago s katerimi hranjuje svoje stvari. Ozmno e le nekoliko okoli sebe. Naše ptice — selivke imajo neizbr-ljiv nagon da se "selijo", nenjajo kraj bivanja, kakor ahtevajo letni časi. Odkod ta nagon? Mnoge živali dobijo, takor zahteva letni čas, letno n zimsko obleko. Kdo jih ob-ati? Tisočere sredstev je na razpolago. Recimo, os Vener-e preveč nagnjena in razmere o ugodne. A vse se lahko zravna, in živa bitja morejo prav dobro vspravati. Ako se a potrdi mnepje raziskovalca

S. Brennerja, ki ga zgoraj o-menim, da namreč os Venera ugodno leži, potem moramo s-koraj gotovo trditi, da je Ve-nera zemlji podobna tudi v v tem, da so na njej tudi živa bitja. Neki zvezdogled na zve-zdarni Manora trdi naravnost: "Po vsem tem sem jaz mnen-ja, da bi mi na Veneri bolj pri-jetno živeli, kakor živimo na zemlji, ne oziraje se na njeno meglenost in oblačnost."

Omenim še, da "Venerčanom", prebivalcem, ki so morda tam, zemlja sveti kot 6 do 8 krat svetlejša zvezda, kakor nam Venera in mogoče je, da upi-rajo na njo svoje oči še z več-jim občudovanjem, kakor mi na Danico. Mogoče je celo, da odmevajo tudi Neveri mile pe-smi, zlezene na lepoto naše zemlje, prav kakor prepevamo mi z vedno novim ognjem sta-ro-pesem:

Tam za goro zvezda sveti,
 o, kak jasno se blišči!
 Sveti zvezda, daj upreti
 v tebe vsako noč oči!
 Dekle, kakšna je Danica,
 tak je bil nje duš žar,
 ljubeznivosti cvetlica,
 rea krasila oltar.
 (Dalje sledi.)

Za ve, bandere, regalije in
 žlatenake za društva ter člane
 K. S. J.

WIL BACHMAN
 izdeluje
 21 S. Hamlin Ave.
 Chicago, Ill.

Kulturno delovanje v vojski.
 V 48 jugoslovanskih peša-dijskih polkih je bilo leta 1921, skupaj 25,044 nepismenih vo-jakov, od katerih se jih je te-kom leta naučilo čitati in pisa-ti 9031, to je 36 odstotkov. To je v resnici lep uspeh dose-gel poleg strokovne vojaške izo-brazbe s pomočjo poveljnikov, podčastnikov in vojakov. Ra-zen pismenosti so si vojaki pri-dobili mnogo drugega splošne-ga znanja o poljedelstvu, nar-zgodovini, zdravstvu itd.

Vino so štajerski vinograd-niki prisiljeni prodajati po 12 do 18 kron, mnogo manj, ka-ker njih vino same stane. Na ta način pride štajerski vino-gradniki na beraško palico. Čudimo se pa oblasti, ki trpi, da nekateri gostilničarji isto vino prodajajo po 50 kron li-ter.

FARME NA PRODAJ.

Zdaj je najlepša prilika ku-piti farmo ker se vse vidi, ka-ko rastejo pridelki. Sadje in grozdje tu izbornu uspeva, ta-ko tudi vsakovrstni drugi pri-delki.

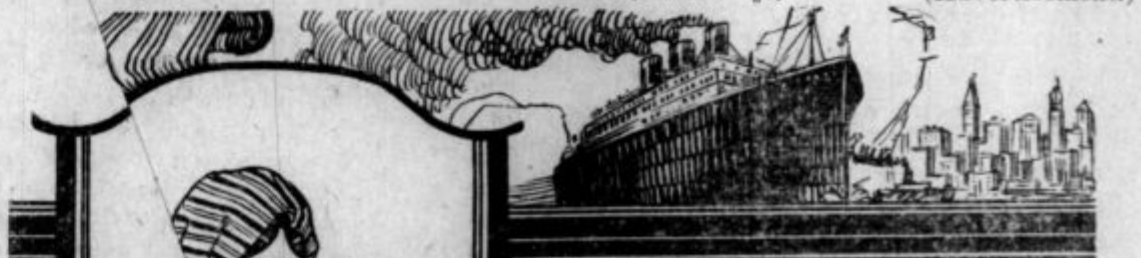
Na prodaj imam že obdelane farme s poslopji, razno polje-delsko orodje in drugo blago.

Ako koga življenje na farmi v Michiganu zanima, naj se o-brne za podrobnosti in glede cene na:

Nick Pavlinac,
 Rout 2
 Decatur, Mich.

HOME, SWEET HOME.

Bilo je 8. maja 1823. ko so prvič peli v javnosti ono kras-no pesem "Home, sweet Ho-me", katero je zložil John Ho-ward Payne in par tednov na-zaj so vsepovsod po Združenih državah proslavljali stoletnico tega dogodka. Payne je ove-kovečil v tej pesmi staro Pay-novo domačijo, ki še sedaj stoji na East Hampton, Long Is-land, N. Y., kjer je prebil svo-ja otroška leta. Pesem je po-stala slavna čez noč in od tis-tega časa je ostala priljubljena pri vseh angleških jezik govo-ričih ljudeh, ker to je edina pesem, ki na tak vzvišen način izraža "domočutje" in nas o-pozarja, da "lepšega kraja ni kot je dom." In v tem domu, kakor se je izrazil G. Cieslin-ski, 4066 Campbell Ave., Det-roit, Mich. v našem "slogan kontestu", je Trinerjevo zdra-vilno grenko vino "zaklad", ker isto je najzanesljivejše zdra-vilo za vse člane družine v slučaju želodčnih neredov. Is-to odpravi slab tek, slabo pre-bavo, glavobol, flatulenco, ner-voznost in počutek splošne po-bitosti. Vaš lekarnar ali tr-govec z zdravili ga ima v za-logi. Poskusite te tudi Triner-jev Liniment za utrujene miš-ice in noge, Trinerjev Cough Sedative, Trinerjevo Hand Lo-tion za razpokano kožo, Triner-jev Liquid Shampoo in druge izvrstne Trinerjeve preparaci-je. (Advertisement.)

Vsak predsednik Združenih držav lahko sledi svoje pred-ništvo do izseljenca.

PRED dolgimi, dolgimi leti je pristala ob a-meriški obali ladja. Na nji so bili moški in ženske. Med njimi sta bila oče in mati, kojih nasledniku je bilo namenjeno predsedništvo Zruženih držav.

V tej deželi ima vsak moški in ženska enako priliko. T opomenja, da mora edinole večje razumništvo Zmagati. Mogočno razumništvo mora živeti v zd-ravem močnem telesu. Vsledtega mora današnja mati, ki hoče dati svojemu otroku jasno priliko v Ameriki, gledati na to, da mu da pravičen začetek v telesnem in duševnem oziru.

Kot je dobro mleko življenska hrana, je Bordenovo Eagle Mleko priznana za mleko vseh mlek v vrho hranjenja otroka. Sloves, ki je za imenom ordenovega mleka, je posledica večletne prave skbe. Izbirčna ameriška javnost, ki je vajena kuivati, kar hoče in kjer hoče, je posvetila svoje misl, velikemu problemu mleka in velika večina je spozna, da je Bordenovo Eagle Mleko edino mle-ko, ki tvarja močne in zdrave moške in ženske.

Da vste ko uporabljati Bordenovo Eagle mleko za hrano vaš, otroka, smo natisnili v vašem jeziku navo-dila, kako e je treba pripraviti za otroke vse starosti in kako ga je pa dati otrokom, ki so preslabo in pre-malo hranjeni. Če hočete ta navodila izpolniti kupon ter ga nam posljiti danes in mi vam jih bomo poslali brez-plačno.

THE BORDEN COMPANY

Borden Building, New York

KUPON.
 NAVODILA ZA OBEDI ZA KNJIGA ZA HRANJENJE OTROKE OTROKE
 Ime _____
 NASLOV _____

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo:

1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Telefon 1044.

Naročnina:

Za člana, na leto	\$1.20
Za nečlane	\$2.00
Za inozemstvo	\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNIONof the
UNITED STATES OF AMERICA.

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Phone: 1044

Razmotrivanje v prilog XV. konvencije K. S. K. Jednote.

Št. 45.

Na trimesečni seji je društvo sv. Ane 123 razmotrivalo o koristi naše Jednote in točkah, katere želi društvo da bi se na prihodnji konvenciji zboljšale.

1.) Društvo želi da bi bila splošno centralna bolniška podpora; to bi nikakor ne bilo v škodo Jednote, ampak v napredek. Zakaj pa druge Jednote shajajo, ki imajo centralizacijo, čemu bi torej naša ne?

2.) Bolniško podporo naj bi se zvišalo na \$2. dnevno; prilika naj bi bila dana zavarovati se za \$1, ali pa \$2, kakor kdor hoče.

3.) Društvo priporoča, da bi se zvišalo posmrtninsko zavarovalnino na \$1500. da se da na ta način priliko zavarovati se tudi za večjo svoto, ako kateri želi.

4.) Naj bi se tudi poskodninski sklad razdelil na večjo podporo: na \$50.00 in na \$100. za operacije in ravnotako za izgubo rok ali nog in vida na \$500 in na \$1000, in naj se vsakdo sam zavaruje kakor hoče; ako bo več plačeval, več bo dobil podpore v slučaju nesreče in naobratno; za 5c na mesec, kakor sedaj plačujemo za poskodbe, ne moremo več zahtevati.

5.) Naj bi se tudi vpeljal prepotrebni sklad za onemogla. Ako je človek nesposoben za delo in se ne more živeti, kajti denar ki ga je morda prihranil, kmalu poide, in ravno tako podpora, ki jo dobiva od društva; človek vendar ne more iti živ v zemljo, ako pa dobiva vsaj nekaj podpore, mu je pri tem veliko pomagano. Gotovo se zdravim ne bo dosti poznalo, če bi n. pr. na mesec plačeval borna dva centa za take reze; morda bo čez čas taka podpora tudi njemu dobrodošla?

6.) Naše društvo podpira tudi idejo glavnega tajnika za uvedbo 20 letne zavarovalnine.

7.) Za pokritje konvenčnih stroškov delegatov naj bi se plačevalo tako, kot sedaj: 5c na mesec.

8.) "Glasiilo" naj bi bilo tudi v angleškem jeziku tiskano; to naj bi se na vsak način uvedlo, kajti vedno več članov (ie) prihaja iz Mladinskega oddelka v odrasli oddelki, in ta mladina govori slovensko komaj za silo. Pride parkrat na sejo in pravi: Kaj bom na seji, saj ne zastopim o čem se govori. Dobi "Glasiilo", katerega se ne pogleda, ker ne zna čitati; in tako je vedno manj zanimanja za društvo, na sejo hodijo samo stari; in vendar bo morala ta mladina enkrat društvo voditi ko stari člani izmrjejo. Ako bi bilo "Glasiilo" pa tudi v angleškem jeziku tiskano, bi vsak vedel, za kaj plačuje, kaj je društvo Jednota itd. Ne rečem, po velikih naselbinah, kjer imate svoje slovenske šole,

niste pri tem prizadeti, ali po malih naselbinah imamo pa skušnje v tem.

9.) Podatki in nasveti izpod peresa br. urednika Zupana so na mestu glede ženskih društev, in jaz se popolnoma strinjam z njim. Zakaj bi ženske pristopale v moška društva, ako je kako žensko društvo v oni naselbini; če ga morda ni, saj si ga pa ustanove. Tudi ženam nič ne škoduje ako gredo enkrat na mesec na sejo za kakšno uro in pustijo vsakdanje skrbi iz glave za en čas.

Ker je letos prvič v zgodovini naše dične Jednote dana ženam prilika zastopati svoja društva, upamo, da se bo tudi za žene kaj koristnega ukrenilo da bodo potem še z večjim veseljem delovale za Jednoto.

— Pred vsem mora Jednota ostati strogo katoliška; zakaj samo eno tako Jednoto imamo in to moramo ohraniti praktično katoliško.

Želeti je, da bi še druga ženska društva izrazila svoje mnenje; dosedaj se je še malo naših sester (žensk) oglasilo na tem mestu; čas do konvencije se pa vedno krajša; "Glasiilo" bo do konvencije izšlo samo še 7 krat; torej cenjene mi sestre na plan z nasveti! Kolikor več nasvetov, toliko boljše.

Marija Hoge, delegatinja.

Št. 46.

Indianapolis, Ind.

Društvo sv. Alojzija št. 52, K. S. K. J.

1.) Članstvo našega društva toplo priporoča prihodnji konvenciji splošno centralizacijo bolniške podpore, ker vidimo, da je ista neobhodno potrebna, kajti dokler se to ne bode zgodilo, mi ne moremo pričakovati pravega napredka in ne bratske skrajnosti med članstvom K.S.K.J. Vedno bomo razdvojeni in se vlečemo eni v eno in drugi v drugo smer; kako naj se potem pričakuje kakšen napredek med nami? Če pogledamo nekatere druge podporne Jednote, ki že imajo splošno central. bol. podporo, kako se da hitro pridobiti človeka da pristopi v dotično društvo ali Jednoto; a vse drugače je pa pri naših društvih. Človek se mora truditi na vse načine, da bi pridobil kakega rojaka za pristop, pa se mnogi izgovarjajo: "Oh, bomo dem rajši pristopil v neko drugo društvo; tam že imajo splošno bolniško podporo in tudi za več se lahko zavarujem kot pri vašem društvu, oziroma pri K. S. K. J." — Tako se član trudi dan za dnevom, da se mu le s težavo posreči dobiti kakega novega člana. Nam se čudno vidi da se še najdemo člani, sploh pa še društva, ki nasprotujejo skupni bolniški podpori; nam se vidi, da so taki člani naravnost nasprotniki napredka pri K. S. K. Jednoti.

Zeleti je, da bodoča konvencija to točko dobro prevdari, ter vpelje splošno bol. podporo pri naši slavni K. S. K. Jednoti. Šele potem se bomo člani medsebojno lahko nazivali, da smo pravi bratje, ko podpiramo eden drugega v vsaki nesreči; onim pa, ki so vedno nasprotovali tej stvari kliče-mo, naj vendar dobro premislijo v tej zadevi ter se pridruži-jó dobri ideji, da bi potem skupno delovali za napredek K. S. K. Jednote.

2.) Nadalje naše društvo priporoča, da bi se vpeljalo na prihodnji konvenciji takozvani onemogli sklad splošno za vse člane K. S. K. Jednote, to je, ko je član prejel vso bol. podporo od Jednote in je še nadalje bolan in je v stiskah, tedaj naj dobiva nekoliko podpore iz onemoglega sklada kakor bi bilo določeno na konvenciji in tako potem bi ne bilo potrebno pošiljati prošenj od društva do društva. Za ta sklad ne bi bilo potreba prispevati več kot od 3 do 5 centov mesečno, toda vsi člani in članice bi morali (e) biti zavarovani (e) v tem skladu.

3.) Dalje se nam zdi umestno da bi se vpeljalo dnevno bolniško podporo po \$1.00 in \$2.00, kakor bi se kateri želel zavarovati.

4.) Ravno tako naj bi se vpeljalo še dva razreda k sedanjim, da se član lahko zavaruje za \$250.00, \$500.00, \$1000.00, \$1500, ali \$2000.00 s tem bi se dalo članstvu priliko se tukaj zavarovati kakor kdo hoče in bi mnogi ostali pri tej Jednoti ker bi jim ne bilo potrebno iskati pri drugih jednotah višje zavarovalnine, ker bi isto lahko tukaj dobili.

5.) Nadalje bi bilo priporočljivo, da se novo društvo lahko vstanovi in se priklapi h K. S. K. J. z 8 člani na mesto z 12 člani.

6.) Zadnji čas se je opazilo priporočilo, da se mora voliti konvenčnega predsednika in oba podpredsednika, ki bodo vodili posle tega urada za časa konvencije.

Članstvo društva sv. Alojzija št. 52 je proti temu; tukaj vidimo neke vrste sovraštvo do gotovih oseb, ali pa se hoče nekaj vpeljati, oziroma zasadi neke vrste klike, da bi se začelo spodbujati ustavo K. S. K. Jednote. Članstvo dr. sv. Alojzija št. 52 je prepričano, da je sedanjí glavni predsednik naše Jednote mož, ki spodbuja in pravilno rešuje svoje uradne posle, in že je bil on zmožen voditi naše Jednoto po pravi gospodarski poti zadnja leta smo prepričani, da bode zmožen VODITI TUDI PRIHODNJO KONVENCIJO.

Naj se ne vtiče ognja v streho, ker je nevarnost, da se vžge celo poslopje. Za danes naj zadostuje to, kakor se kaj pridemo! Zeleti bi bilo, da se tudi druga društva oglasijo v tej zadevi!

Odbor dr. št. 52, K. S. K. J.

Toni Garbajs, predsednik.

Jožef Urajnar, tajnik.

Jakob Stergar, zastopnik.

Št. 47.

New Duluth, Minn.

Iz urada društva sv. Elizabete št. 171.

Ker se od povesod društva in sobratje pridno oglašajo s svojimi idejami in nasveti za prihodnjo konvencijo, tako prihajamo tudi mi s sledečimi vsticami:

1.) Kakor dosedaj razvidno, je veliko število članstva in društev za splošno bolniško centralizacijo; isto tudi naše društvo odobrava, ker le na ta način se bomo lahko smatrali za prave sobrate in sestre.

2.) Mi smo za to, da če se član pobje na eni roki, a dru-

ga mu je popolnoma zdrava, tako bi tak član z drugo (zdravo) roko smel opravljati kako delo doma, ali okoli hiše, in bi se takemu ne predbacivalo, da podporo vleče, na — dela. Morda bo kdo rekel: Če je bolan, je bolan. — Ne, bratje to ni tako, kajti skušnja me uči; užaljen si bil lahko ko si videl že dosti takih slučajev ravno pri naši organizaciji, ko je bil član pobit, da ni bil zmožen za kom-panijsko delo, pa je doma kako malo stvar opravljial v to prisiljen, in ko je prinesel bolniško nakaznico na sejo, upajoč da bo dobil malo podpore, pa so mu jo odrekli. Kaj je on na to storil? Hm, pustil je društvo in drugam pristopil; tako gre naša organizacija le počasi naprej.

3.) Mi smo tudi za to, da bi se član lako zavaroval za \$1, \$2, ali \$3, bolniške podpore, za kar naj bi sam plačeval primerni asessment.

4. Dosedanjo posmrtninsko lestvico naj se zviša še na \$1500 in \$2000. Pri tem bi moral biti vsak sklad zase, da bi se nikomur krivica godila, ako bi nastal morda v enem skladu kak primankljaj, bi ga morali plačati oni, ki vanj spadajo.

5.) Tudi se strinjamo z uvedbo 20 letnega zavarovanja, kar bi bilo v veliko korist naši Jednoti, da bi tudi član dobil lahko sam smrtninsko podporo na stara leta.

6.) Tudi mi se strinjamo s priporočilom br. urednika "Glasiila", da naj se pri naši Jednoti uvede onemogli sklad za onemogle in neozdravljive člane; človek, dokler je zdrav se pogreša par centov na mesec, v slučaju onemoglosti ali dolgotrajne bolnosti bo dobil pa dolarje, kar mu bo dobrodošlo, in mu ne bo treba vedno prosjati po časopisih, ali s pismi, ali pa včasih celo od hiše do hiše in prositi za kak milodar.

7.) Naše društvo želi in predlaga, da bi se tudi na prihodnji konvenciji vzelo na znanje in odobrila točka, da bi znanprej morali biti delegatje popolnoma katoliškega prepričanja, ker le na ta način smo sigurni, da bo naša dična Jednota ostala za vedno res K. S. K. Jednota, da ne bi bilo tako, kakor se je že marsikje drugod pripetilo.

Bog daj trezne, dobre in v pravem krščanskem duhu misleče delegate na prihodnji konvenciji v Clevelandu!

Odbor:

Frank Gimpel, predsed.

Frank Vesel, taj. in zast.

Anton Črnič, blag.

Št. 48.

Chisholm, Minn.

Tudi jaz rad opazujem, kako se pridno poslužujejo člani in članice razmotrivanja v prilog bližajoče se XV. konvencije, K. S. K. J. Prav lepo in koristno je, da pove vsak svoje mnenje; le na ta način bomo prišli do zaželenega cilja.

Glede bolniške podpore priporočam, da se napravi splošno bolniška centralizacija, ker tega nam je najbolj potreba, in da se naredi 1, 2, in 3 dolarje bolniške podpore in naj se članstvo lahko zavaruje, za kolikor hoče, kot pri drugih podpor-nih organizacijah; potlej bomo lahko pridobivali nove člane. Jaz mislim, da to ne bo nobena vnebovpijoča stvar, kot piše sobrat Panjan, ker ne bo noben prisiljen, da se mora zavarovati za več kot sam hoče. Dajmo še drugim priliko, ki bi se radi razveselili za večjo bolniško podporo. Sobrat Panjan piše, da pravi sobrat glavni tajnik, da ne zadostuje, 75 centov za en dolar, bolniške podpore, da bi bilo treba asessment zvišati na \$1.— Jaz pa

mislim, da ne bi bilo tega treba, samo ko bi bili vsi skupaj združeni. Zakaj pa pri drugih organizacijah zadostuje, ko imajo samo 70 centov ases na prvi dolar, in 75 centov na drugi dolar, pa plačujejo podporo, lokler je član bolan.

Glede sklada za onemogle, se popolnoma strinjam, da se istega vstanovi.

Som tudi zato, da konvencija izvoli konvenčnega predsednika, podpredsednika, zapisničarja, in drugečasne odbornike.

Kar se tiče 20 letnega zavarovanja, je to precej dobra ideja; seveda bo ta stvar bolj pomembna za novo pristopile člane, in bolj mlade, ker za nas stare, bi bilo malo preveč za plačevati.

Frank Setina,

član dr. št. 93.

OSEPNICE.

Osepnice, ali dobri so najbolj navadna nalezljiva bolezen pri otrocih; malo je doraslih oseb, ki bi sploh nikdar ne imele te bolezni.

Osepnice (measles) je prvi opisal arabski zdravnik Rhazes v 9. stoletju. — Kako, oziroma je vsak otrok enkrat podvržen osepnici zdravniška veda do danes še ni dognala, česaravno je dokazano, da je ta bolezen nalezljiva.

Otroci, stari manj kot šest mesecev pridejo le redko v dotiko z osepnici, pač pa kasneje. V nekem mestu je izbruhljiva slična epidemija. Izmed 110 otrok v starosti od 8—18 let so za osepnici vsi oboleli izvzemši dveh.

Ker so osepnice skrajno nalezljive, jih dobi lahko otrok od bolnika četudi je pri njem prav malo časa. Kdor enkrat zbolí za osepnici, se pri njem ta bolezen ne bo več ponovila. Naravno potече od 11—14 dni, predno se prikažejo pri bolniku prvi znaki osepnice. V tem času in 3 dni kasneje, ko se znaki prikažejo, — je nalezljivost najbolj nevarna; za tem časom pa ista polagoma pojeja.

Nalezljiva kal. (bacile) te bolezni je iskati v malih drobcih (mikrobih), katere bolnik izloči pri kašljanju, ali kihanju; prihajajo iz grla in nosu; njih glavni sedež je pa v vratu. Bolj nerado nalezijo človek to bolezen v obleki; v sled stanovanja ali pohištva.

Prve pojave osepnice zaznamo pri bolj težkem dihanju; otroka mrazi, teče mu iz nosa; gado se mu kiha; oči ima motne in vsaka svitloba mu je odroč. Zatem se mu prične delati v grlu male, bele pikice; boli ga glava in hrbet; v obče postaja vedno bolj slaboten.

Izpahki na koži se pojavijo tretji, ali četrti dan po obolesti tako da je videti na vratu za ušesi in čelu male rdečkaste lise; od tu se ti izpahki širi-jo v črevesje, pod rame in na noge; te lise trajajo običajno 3 dni; zatem se na onih mestih pojavijo še male pegice, ki izginejo v dobi od 5 — 10 dni.

Ker nastanejo vsled osepnice lahko še druge bolezni, ali komplikacije, zaradi tega je treba največ pozornosti. Najbolj običajna komplikacija je bronhialna pljučnica, vnetje črev, vnetje ušes, ledic in srčna bolezen. Osepnice so osobito nevarne pri mlajših, slabotnih otrocih, ki imajo premalo odporne sile, da bi premagali napad te bolezni.

Večina nerazsodnih mater misli, da so osepnice neka običajna in navadna bolezen pri otrocih, in da jih mora vsak otrok enkrat preboleli, in vsled tega se ne brigajo dosti za tako bolezen ko se pojavi pri družini. Dostikrat taka zanemarjenost povzroči otroku ali smrtni slučaj, ali pa kake dra-

ge slabe posledice, da postane otrok jetičen, da ogluši, ali se mu oslabi vid. V vsakem slučaju bolezní osepnice naj bi skrbna mati takoj poklicala zdravnika. Zdravnik ji bo dal vsa navodila, kako ravnati v taki bolezni z otrokom; tako bo tudi zdravnik otroku veliko lažje pomagal, ker je izkušen, kakor pa kaka nevedna mati.

IZ DEZELE LJUDOZBOCEV.

Znano je, da ima Francija širom sveta več svojih kolonij, kjer živijo še kanibali, ali ljudozbocei. Francoska vlada si po svojih misijonarjih, vojaštvu in uradnih prizadeva na vse načine te kolonije kultivirati tudi na polju civilizacije; toda kanibalizma nikakor ne more v gotovih krajih zatreti, ker so belokozcem nepristopni. Šele nedavno je bil izdan za o-ne pokrajine strog ukaz za odpravo kanibalizma tako tudi stroge postave n. pr. kdor izmed teh kanibalov kakega človeka umori in ga použije, je kaznovan s smrtjo; kdor uživa meso takega mrtveca, čeravno ga ni on umoril, se kaznuje s dosmrtno ječo; kdor pa prisostvuje pri kanibalističnih obredih, je kaznovan na 10 let ječe.

Skoro nevrjetno in naravnost grozne stvari je v Parizu nedavno o kanibalizmu obelodanil Dr. Cuvea, bivši guverner otoka Madagaskar. Navedenec trdi, da kanibalizem ni zadeva nagona ali religije, temveč okusa. Kanibalizem bo v gotovih francoskih kolonijah odpravljen s strogo postavo čez dobo dveh generacij; v nepristopnih krajih kanibalov bo pa ta doba trajala še dolgo časa.

Ker nekateri divjaki v Afriki še ne poznajo civilizacije, se tudi pri izbiranju hrane dosti ne ozirajo; in ravno v tej zadevi smatrajo človeško meso za najbolj okusno jed.

To poročilo potrjuje tudi dr. Clavout, bivši guverner francoske kolonije Congo, ki pravi, da je med tamošnjimi domačini (divjaki) ljudstvo razdeljeno v tri vrste. Nekatere družine so izbrane za bojevanje, druge za delavce in gozdarje in tretje pa za uživanje kot živina.

Če se torej taki slednji družini narodi kak otrok, mu kasneje ni treba nič delati, ampak samo je in spi, samo da je bolj debel ko nastopi čas, da ga za kako veliko svečanost zakoljejo in použijejo.

POZOR JUGOSLOVANI!

Naznanjam vam, da imamo tukaj v Pittsburghu, Pa. edino slovensko delavnico za izdelovanje klavirjev (piano), harmonik in koncertin. Tudi popravljamo in izdelujemo fine merove; dalje popravljamo "pleh" instrumente in vse druga muzikalične instrumente. Kupujemo stare in rabljene harmonike in koncertine in jih tudi zamenjamo. Tudi imamo v zalogi fine koncertine iz Nemčije.

Se priporočam za obilna naročila. Iščem pomagaca, ali enega za v kompanijo. Vaš rojak

Frank Drazumerich,

5122 Butler Str.

Pittsburgh, Pa.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, Ill., dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL. Telefon 1048.
SOLVENTNOST K. S. K. J. ZNASI 100.27%.

Od ustanovitve do 1. junija l. 1923 znaša skupna izplačana podpora \$2.200.862.00.

GLAVNI URAĐNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St. Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ahe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, st. 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

John Zulich, 6426 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Anton Nemanich, st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 Hickory St., Joliet, Ill.

Frank Trempush, 42—48th St., Pittsburgh, Pa.

John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna, Ave., Cleveland, Ohio.

R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

John Dečman, Box 529, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročila pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Spomini na juden-burške dogodke l. 1918.

UPOR BIVŠEGA NADOMESTNEGA BATALJONA 17. PEŠPOLKA V JUDENBURGU.

Bila je nedelja 12. maja 1918. Nahajal sem se istega dne kot vojak pri slovenskem nadomestnem bataljonu 17. pp. v Judenburgu, katerega smo karakterizirali z bolj pravilnim imenom "Hungerbug." (Grad lačnih). Sicer smo bili pol dne prosti, a kaj nam je bilo do tega ko smo bili lačni kot volkovi v najtrši zimi po sibirskih stepah. Zadnje dneve so nam odrgali še tisto bore malo kruha, ko smo že itak dobivali vsak peti dan le en podolgovat hlebec, a po novi naredbi so nam vzeli še četrtino že tako do skrajnosti reducirane porcije. Ležali smo v barakah, po večini zatopljeni vsak v svoje misli, le tu pa tam se je lahko opazilo gručo, šepetajočo si že takrat o boljši bodočnosti, o zlati svobodi.

Vstal sem, ker sem si zaželel družbe, da bi vsaj hipno pozabil kruti glad. Okoli blošč sem opazoval mladeniče letnika 1900, kateri so pred dobrimi par meseci zapustili svoje domače, ter se preselili v to mučilnico, na katero so mi obudili spomin naši časopisi s pričevanjem članka, da se je o sneval pripravljali odbor za prevoz v domovino naših nesrečnih fantov postreljenih od grozne neusmiljene avstrijske soldateske, katera ni imela srea niti za glado umirajoče lastno ljudstvo.

Bili so kakor sem že omenil, mladeniči letnika 1900. Kako jih je uničila ta kratka doba gladovanja! Niti enega zdravega obraza nisem opazil. Stopil sem v sosedno barako. Na slabihi, ušivih, z zdrobljeno slamo natlačenih slammicah so ležali trpinji z motnimi očmi, nemo uprtimi v strešno tramovje kakor bi pričakovali od zgoraj pomdi.

Vrnil sem se na svoje mesto nekaj pred deveto uro zvečer. Legel sem, a spance me ni hotel objeti, to pa vsled vtisa, katerega sem pravkar opisal in pa vsled gladi, ki je postal resnično neznošen. Slutil sem, da nikakor ne more iti tako dalje, da se bliža pogin Avstro-Ogrski in da se mora ta neznošen položaj kmalu spremeniti. Kako so se moje misli strinjale z

drugimi, se je par minut pozneje pokazalo.

Hočem opisati upor po spominu, kar sem doživel tiste dneve, dokler in koder sem bil očevidec dogodka.

Nekako ob 10. uri zvečer počel zunaj strel, a obenem se začujejo udarci sekire ali temu podobnega, najbrže po kakih vratih. Skočilo nas je par raz slammice ter teklo ven. Nismo se motili. Kantina katera je stala na sredi našega bivališča, je bila že ulomljena, vrata razbita, a notri so si nekateri tešili glad. Stekel sem nazaj do moje opreme, ter se pričel opravljanje, tedaj se vrata barake s hrúšcem odpro, a v barako plane korporal Hafner, ki nas nagovori: "Fantje! Dovolj vojne, dovolj stradanja! Opravite se in vsak naj odide na svoj dom." Žal, da je moral plačati te besede s svojim življenjem. Dalje ga ni bilo mogoče slišati, ker je nastal velik hrup. Vsi so se z naglico pričeli opravljanje in vseh je vladala le ena misel — dovolj vojne, proč od tod, najesti se do siteda. Nabasali smo si puške, ker so prinesli v barako cel zabojo municije, a nato smo se vsuli iz barake kakor roj čebel. Pričelo se je strašno streljanje, zbijanje in vpitje. Od gladi pobesneli smo demolirali vsa skladišča, koder smo se nadejali, da bo kaj za pod zob. Dobili smo tudi v kuhinjski shrambi sod vina, kateri je bil kaj hitro prazen, ker Slovence ceni to zlato kapljico. Korajža je bila tedaj še večja. Vsak je jemal na svojo pest. Eni so si tlačili v torbe kruh, sladkor in druga živila, dočim so drugi udrli v pisarne, da bi prišli do denarja, katerega bi potrebovali za potovanje. Gotovo so ga tudi dobili, ker sem videl popolnoma razbito blagajno II. nadomestne stotnije. V tej zmedbi sem butnil ob tovariša, katerega obraz je bil dozdevno ves krvav. Vprašal sem ga, kje je to izkupil, a on mi smeje ponudi skodelico, v kateri se je vedno nahajalo nekoliko krvavordeče marmelade. Povedal mi je, da se je sam namizal po obrazu zgolj z veselja, da se je zopet enkrat najedel ter si tako napravil še zajetek.

Vtem nas je nekdo pozival: "Fantje, v mesto, k strojnici in drugi nadomestni stotniji." Bili smo namreč ločeni. Naša stotinja, t. j. III. nadomestna se je nahajala južnovzhodno od mesta, II. nadomestna stotinja je bila na skrajnem

severnem delu v bivšem samostanu a oddelek strojnice se je nahajal prav blizu nas, menda v neki privatni hiši, ravno pri vходу v mesto. Drvili smo po cesti do hiše, kjer je bila nastanjena strojnica. Bili smo še kakih trideset korakov oddaljeni, ko se pokaže z balkona dotične hiše mal višnjekast plamen, a hkrati hitro rezko pokanje ter sikanje krogel nad nami. Vsak je skočil hitro, kamor je pač mogel, ter si skril vsaj glavo, če mu ni bilo mogoče skriti celega telesa. Nekateri so slišali prvi sikanje krogel in so jo raje popihali nazaj. Dotični, ki je streljal z balkona, nas nahruli: "Nehajte streljati vrnite se, drugače bomo pričeli mi, a ne tako kakor sedaj nad glavami, temveč med vas." — Nismo hoteli vrjeti, tem besedam, ker so bile izgovorjene čisto v slovenskem narečju ter se ponovno pričeli zbirati na cesti. A zopet je zapela strojnica prav kratko smrtno pesem, toda žalostovalo je. Poskakali smo ravno tako hitro v skrivališča, kakor popreje, vendar so bile po krogel hitrejšje, kajti na cesti je obležalo do trideset fantov, nekaj mrtvih, drugi pa več ali manj ranjeni. Kdo je bil ta junak, ki nosi te ljudi na vesti, ne vem, ker je bila tema noč. Sicer so govorili drugi lan različna imena častnikov in podčastnikov, a o tem molčim. Ne vem, kako so zmagali uporniki, kateri so še ostali pri hiši, ker jaz in nekoliko drugih smo se splazili po obcestnem jarku do druge poti, hoteli priti strojnici za hrbet ter napasti ta oddelek z dveh strani.

Ko smo prišli v mesto, smo se srečali z drugimi uporniki, kateri so času naše odsotnosti pritegnili nase tudi moštvo strojnice. Tudi pri nadomestni stotniji so se brez obotavljanja pridružili in demolirali se je pričelo tedaj ne le po erarihnihih skladiščih, temveč tudi po privatnih trgovinah, kar je trajalo do ranega jutra. Vračal sem se truden, izmučen s vinčeno težkim želodecem vsled preobilo zavžitih jedi in pijače na svoje mesto. Prišedši v barako sem padel na slammico ter takoj zaspal. Vzbudil sem ne nekako ob eneještih dopoldne ter šel nekoliko na pregled. A komaj sem stopil na cesto, sem zagledal, da ženejo gručo Janezov v senci bajonetov tuji vojak. Hitro sem se skril za tamkaj stoječo drevo, toda prepozno. Opazil me je nekdo od one patrulje in ko so prišli do mene oziroma drevesa, sem se moral na poziv vodje strážje pridružiti drugim. Spoznal sem, da govore naši tiratelji mažarsko. Bili so v polni vojni opremi. To je moral biti gotovo kak polk na poti v fronto, a vsled rabuke je bil poslan semkaj. Zaprli so nas v male celice v samostan. Zatrjujem, da so nas nabasali v vsako teh lukenj toliko, da smo ležali in sedeli drug vrh drugega. Pred vrati je stal surov mažarski vojak, ki je pri vsakem hrupu prijemal za držaj oz. vžigalno vrvičo ročne granate. V takem mučenem položaju sem ostal z drugimi vred tisto dopoldne in celo noč. Drugo jutro se mi je posrečilo preriti se do vrat, ter prositi stražarja, da me pusti na stran. Po dolgem čakanju na druge, katere je vodil drugi stražar, sem prišel na vrsto. Ušel sem takrat čisto slučajno, brez namena. Ko sem prišel iz stranišča, sem pogrešil stražnika. Izbral sem priliko, preskočil tistih par stopnic iz prvega nadstropja na dvorišče, ter se pomešal med Mažare. Nobeden me ni ničesar vprašal. Prišel sem brez ovire zopet nazaj v barako na svoje mesto.

Srečen sem bil, da sem se iznebil tega neprijetnega zapor. Dobil sem še par tovarišev kateri so se tudi na enak način izmuznili iz zapora v samostanu in s temi smo ugibali kaj se bo zgodilo sedaj z nami. Eden pravi: "Decimirali nas bodo." A drugi ga zavrne: "Najhuje, kar bo, bo to, da nas bodo pogнали sedaj naravnost v strelske jarke." Zadržujo me sem se pridružil tudi jaz, ker sem vedel, da je avstro-mažarski teror že kolikor zrahljan in upal, da se ne bodo upali vsled razburjenja trpeh avstrijskih narodov nad nas krvnike izzvati s tem nov upor na drugi strani. Imel pa ni prav ne eden ne drugi, kajti Avstrijci so delali po svoje in s tem "svojim" tudi žalostno končali.

Nekako ob dveh popoldne je prišel vojaški avditor iz Gradea. Nagnali so nas iz barak na dvorišče in pričelo se je zaslišavanje. Pred nami je stal avditor in nek častnik, kateri nam je predstavljaj njegove besede, v slovensčino. Spominjam se, da je govoril da bomo najhuje kaznovani, in da ne zaslužio drugega kot smrt na vešilih, vendar, ker je sam cesar Karel polku naklonjen ter mu dal ime njegovega sina Otona "Kronprinz-Regiment", in ker se je na raznih bojiščih junaško izkazal, izraza upanje, da če odkrito imenujemo krivce upora, bodo le oni kaznovani s smrtjo, a mi moramo pokriti in izbrisati zločin proti državi z nadaljnimi junaškimi čini na polju časti, in slave. A nihče izmed nas ni imenoval nikogar. Vsak je izgovarjal le sebe, da se upora ni udeležil kot dokaz je navajal svojo osebo navzočnost. Ko je avditor uvidel, da ne bo zaželenega uspeha, nam da znamenje za razhod. Zamisljeni, malo v skrbeh smo se vrnili na svoja ležišča. Tretji dan je bil razglašen preki sod in izvedeli smo, da bo ustreljenih več upornikov.

(Konec sledi.)

Menjalci denarja v Moskvi.

(Spisal Savel Zimand.)

Nedaleč od urada Vrhovnega ekonomskega sveta v Moskvi se prostira trg obdan z nekoliko košatimi drevesi; na eni strani tega trga stoji "kitajska stena" Moskve, na drugi strani se pa dviga poslopje bivše "čeke", ozir. urada sovjetskih krvnikov, kjer je bilo številno oseb po nedolžnem ustreljenih. Na tem trgu lahko zapaziš čudne posameznike pri svojem poslovanju; eni gibljejo svoje roke, drugi štejejo denar, zopet drugi pregledujejo dragulje in zlatino med tem ko ostali korakajo sem in tja s prekrizanimi rokami na hrbtu. To je postavna in nepostavna menjalnica denarja mesta Moskve.

Kolika ironija, da se ta denarna tržnica nahaja blizu sodnijskega urada ("čeke") ali one organizacije, ki naj bi imela nalogo zadušiti vsako denarno spekulacijo in protirevolucijo. Celo za dobo najhuje revolucije je bila nepo- na mešetarija z denarjem na tem trgu dovoljena, ter iste niso zamogli na noben način uničiti. Če je bil n. pr. danes kak denarni mešetar aretiran, je drugi dan zavzel njegovo mesto kak njegov sorodnik, ali prijatelj. Boljševiki, ki so vzprijeli revolucijo in ki kljubujejo vsem vladam ne morejo biti kos mali skupini teh denarnih mešetarjev.

Ko sem dospel v Moskvo, sem imel samo za nekaj milijonov sovjetskih rubljev. Ker je življenje za tuja v Moskvi precej drago, sem skušal za-

menjati nekaj svojega ameriškega denarja. To bi bil lahko izvršil v uradni državni banki; ker je bila pa ondi pre- nizka cena, so mi nekateri svetovali, da naj grem na oni me- šetarski trg, kjer bom dobil za tretjino več izmenjanega denarja. In tako sem se tjakaj napotil.

Kakšen pogled na to skupino ljudi! Zdeli so se mi, kakor zaročniki finančnega vladnega sistema. Nato sem v- pršal bližnjega mešetarja, po kak ceni bi mi hotel zamenjati ameriške dolarje.

"Kake vrste dolarje imate?" me vpraša.

"Pristne ameriške."

"Razumem Vas. Ali imate državne bankovce iz Washing- tona, ali privatne?"

Še le tedaj sem spoznal, da delajo Rusi razliko med našimi vladnimi bankovci in bankovci privatnih bank. — Segel sem torej v žep in onemu me- štarju pokazal lep bankovec naše federalne rezervne banke.

"Dobro!", mi nato odgovori mešetar. "Ker je tukaj zelo mraz, stopiva v bližnjo čajarno, da prestejemo denar."

Povabilu nepoznanega mi me- šetarja sem se rade volje vdal. "Koliko milijonov rubljev mi boste plačali za en dolar?"

"Koliko dolarjev imate za izmenjavo?"

"Šestdeset," sem mu odgo- voril.

"So li to rmeni bankovci po \$20.7 Za bankovce z manjšo vrednostjo ne plačujemo toli- ko," mi veli mešetar.

"Torej, koliko mi plačate zanje?" ga ponovno vprašam. "Tri in pol milijona rub- ljev." (Danes je vreden ame- riški dolar okrog 30 milijonov rubljev, opomba pisca.)

"Za to ceno jih ne dam; to- liko so mi ponujali v državni banki," mu korajžno odgo- vorim.

"Motite se, — ona banka plačuje za 1. dol. samo 3 mili- jone; jaz Vam pa ponudim pol milijona več."

Po polurnem pogajanju sva se pogodila za ceno 4,250,000 rubljev za \$1. — Se predno sem pa odšel od njega, sem ga naprosil, da mi opiše nekoliko svoje življenje in delovanje kot spekulant z denarjem.

Pravil mi je, da je Armence, rojen v Georgiji; pred leti je vodil neko trgovino v Tiflisu. Tik pred vojno se je preselil v Moskvo, kjer je vodil malo tr- govino s perzijskimi preprogami; ker mu pa trgovina ni u- spevala, jo je kasneje opustil. Za časa revolucije je imel ok- rog 20,000 zlatih rubljev pri- hranjenih, katere je vsled na- sveta njegove žene zakopal v zemljo na nekem dvorišču; to je tedaj znašalo \$10,000 ame- riške vrednosti.

Navedenemu armenskemu trgovcu so revolucionarji do- cela oplenili trgovino, hišo in vse imetje; k sreči je imel pa oni zklad še varno zakopan. Poleg tega ga je pustila "čeka" še aretirati, da je moral več mesecev po nedolžnem zapo- rdeti v ječi. Vrnivši se iz zapo- rje, je našel svojo ženo (rodno Rusinjo) živečo v neki sovjets- ki hiši, kar me je zelo osupni- lo.

Mešetar je nadaljeval: "Moja žena mi je namreč med tem časom postala nezves- ta. Bojda se še za svojo kožo, se je zaljubila v nekega boljševskega vojaka, ki je bil zapo- sljen pri sovjetski vladi. Sprva sem se zelo čudil, kako je za- mogla moja žena (meščanka) dobiti stanovanje v sovjetski hiši; pa neka slika na njeni mizi mi je vse raztolmačila. To me je tako vjezilo, da sem nameraval vprizoriti škandal, pa nezvesta žena se je vsled tega še huje nad mano mašče- vala; naznanila me je "čeki",

da sem skril dosti denarja. Po- sledica temu je bila, da so me zopet aretirali in zaplenili več skrit denar; to je plačilo, če človek preveč svoji ženi zampa. Vrnivši se iz zapora, sem bil suh kot berač; pa tedaj sem zaprisegel osveto boljševikom in raznim "tovarišem" (ko- munistom); za nezvesto ženo mi ni bilo več mar. Toda kako to osveto izvršiti brez denar- nih sredstev? Trgovine ne mo- rem več začeti ker so bile vse podržavljene; v tovarno delat se mi tudi ni zljubilo. Imel sem pa k sreči dobrega prijatelja Armence iz naše rojstne vasi, ki mi je svetoval dobro kupčijo. On se je bavil s tiho- tapstvom ljudi in blaga čez mejo, pri čemur je delal ogrom- ne dobičke; toda ta posel me ni veselil, ker sem se bal zopet- ne ječe. Lahko bi bil tudi po- stal tajni vladni agent, pa tu- di to me ni veselilo.

Ker se je moj prijatelj poleg tihotapstva pčal tudi s pre- kupčevanjem tujega denarja in zlatnine, in ker je pri tem potreboval pomočnika (druga) sva se končno domenila za skupno kupčijo osobito še v- sled tega, ker jaz razumem več jezikov in ker znam obče- vati s tujei. Tako sva stopila v skupno kupčijsko zvezo."

"In kako vam ta kupčija u- gaja?" ga vprašam.

"Izborno. Delam lepe dobič- ke in pri tem mi ni treba mis- liti na lepo obleko, samo da kupčija uspeva. Živim tudi u- dobno. — Kupujem kar najbo- ljše morem, tako tudi prodajam. Zvčer grem v kabaret, kjer se najem in napijem kar si poželi sree. Tudi igralnice za denar obiskujem, kjer mi je večkrat sreča mila. Denarja potrošim dosti, pa ga tudi do- sti zaslužim. V resnici poveda- no, moj sedanji posel je zlata vreden; poleg tega se pa še po- lagoma maščujem nad komu- nisti."

"Kako to?" sem ga vprašal.

"Kar ste danes videli. Dr- žavna banka komunistov drži svojo ceno; rada bi spravila ceno na pravo stališče, česar pa ne more doseči, ker ji mi konkuriramo. Kdo je torej močnejši, državna banka, ali naša denarna tržnica, koje sem tudi jaz član. Mi smo močnejši kot vse ruske "čeke", ki nam ne morejo do živga. Mi živi- mo v Rusiji. Celo sovjetski ur- adniki hodijo na naš trg. Jaz sem zdaj v resnici srečen."

Zatem se je prebrisani in slabo oblečen mešetar vrnil na svoje mesto. — Pri tej priliki sem si mislil: Stare špekulan- te morijo in jih pošiljajo v ječe- ter izgnanstvo, med tem ko se novi špekulantje pojavljajo v vedno večjem številu. Pa kaj vse to? Rusija je velika država in ima za vse dosti prostora pod sedanjo boljševiško vlad- do!"

Konj stopil na žico, ubit.

Terre Haute, Ind., 27. jun. — Gus Anderson je gonil konja, ki je stopil na golo e- lektrično žico in bil hipoma usmrčen od električnega toka.

CUNARD Ali pridejo vaši rojaki v Ameriko.

Konzal Z. D. sedaj prejema prošnje za potne liste in vizume za letošnje kvoto. CUNARDOVA plovba je najhitrejša na svetu. Potniki za Cunard ne čakajo na parnik, ker Cunard odhaja vsakih par dni.

Cunard Line je odredila vse po- trebno v Jugoslaviji, da pomaga potnikom, jim prihrani stroške in grede direktno na parnik. Ta potsrežba je brezplačna.

Za nadaljna pojasnila vprašajte priagentu.

CUNARD LINE 140 N. Dearborn St Chicago, Ill.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Smrtna nesreča štiriletnega dečka. V Sv. Križu na Stajerskem je 4-letni edini sinček posestnika Drogenika pasel mlado junco. Otrok se je igral na ta način, da si je vrv, na kateri je držal govedo, ovil okoli vratu. Nenadoma je junca zbežala in vlekla otroka za seboj. Ko je prihitel oče, je bil deček ves razbit in mrtev.

Umrli je v Pragi vsenčiliški profesor dr. Artur Skedl, lastnik graščine Skrljevo v St. Rupertu na Dolenjskem. Njegovo truplo so prepeljali v St. Rupert in položili v družinsko grobnico. N. v m. p.!

— Smrtna kosa. Umrli je v Kranju ofcijal pokrajinske uprave Franc Podrekar, bivši član "Danice". R. I. P.

Smrtna nesreča pred dolenjskim kolodvorom. Ko je vozil 11. junija dopoldne pred 10. uro gostilničarjev sin Vladko Marenčič s konjem po Orlovi ulici, je v istem času privozil z glavnega kolodvora brzovlak. Konj se je splašal in odpel od voza. Voz z nesrečnim dečkom je ostal ravno na prelazu preko tira. Brzovlak je razbil voz in razmesaril otroka, da je bil takoj mrtev.

Nenadoma je umrl v Celju v sled kapi g. Lazar Kekič, lastnik premogovnika v Zrečah. Bil je na potu v Velenje, da tam oskrbi opravke pri bolniški blagajni. Pohaja iz kmetijske obitelji v Liki. Dopršil je nižjo gimnazijo v Senju, potem pa se je posvetil trgovini. Pred štirimi leti je kupil rudnik Zreče.

Dve smrtni obsodbi. Dne 6. junija je sedela pred mariborsko poroto 52-letna vdova Cecilija Banič iz Trebeza pri Brezicah, ki je s sekuro v spanju ubila Ivana Brenceta, priležnika njene hčerke. Brenceta je bila obsojena v smrt na vešalih.

Dne 8. junija je bil obsojen v Mariboru na smrt na vešalih 28-letni samski žilinski trgovec iz Imenega Janez Sinkovič, ki je letos v noči 7. maja v gozdu Poličnik (občina Podčetrtek) ustrelil Janeza Zakrjaska, kateri je kupil na sejmu v Rogatecu dve kravi in ju gnil domu. Oropal je obe kravi in 600 din. denarja.

— Nemške motorne ladje za Jugoslavijo. Nemčija je na račun reparacij že lani poslala v Jugoslavijo 6 motornih ladij po 220—250 ton. Te ladje so sedaj v prometu na Savi in Donavi. Sedaj je na potu v Jugoslavijo nadaljnjih 10 motornih ladij, katerih del se porabi za promet z Romunijo po kanalu Bege.

— Silna toča, kakšne ne pomnijo ljudje že od leta 1873, je danes ušla od vzhoda proti jugu St. Peter pri Novem mestu. Najbolj so prizadete vase: St. Peter, Jevše, Lešnica, Močkovci in nekatere vasi onstran Krke. Dobro četrt ure je padala toča, tako da je bilo nasute po tleh nad dva cm. Strnje vsa uničena, trava po travnikih zbita v tla, drevje okleščeno. Hvala Bogu, da je vsaj vinskim goricam prizanešeno. Lahko si je misliti, kaka žalost vlada med ljudmi. Naj bi poslanci po svoji moči storili čimprej vse potrebno v prid prizadetim kmetovalcem! — V okolici Vinkovcev v Slavoniji je toča pobilo dne 4. junija zvečer vse poljske pridelke. Pšenica in celo koruza sta popolnoma uničeni. Toča je padala četrt ure suha debela kot orehi.

Ljubljanska porota. Krvava svatba. Pri Jože-

fu Ribnikarju v Srednji vasi se je dne 28. januarja vršila svatba. Te svatbe sta se udeležila tudi Peter Rotar in 20-letni Jože Rozman, samski, delavec iz Srednje vasi. Ko je prišla med napitnicami vrsta tudi na Rotarja, se je vmes oglasil Jože Rozman in zaklical igralen na harmoniko, naj zaigra, da bo on plesal "solo". Rotar je zavpil, da hoče mir, Rozmanov oče pa je poslal svojega sina Cirila Rozmana, da bi odstranil nadležnega brata. Med tem sta se Jože Rozman in Rotar približala. Vstopivši Ciril Rozman je porinil naprej iz sobe na dvorišče svojega brata, potem pa se Rotarja. Kmalu nato pa so Rotarjevi poslali po očeta Petra Rotarja, češ da leži njegov sin v bližini domače hiše mrtev. Pri raztelesenju pokojnika so zdravniški izvedenci ugotovili, da je Rotar poleg lahkih poskodb zadobil vbojilaj v sree in da mu je bila prerezana tudi glavna žila dovodnica.

Jože Rotar je med razpravo priznal, da je Rotarja zabodel, zavovarja pa se s silobranom, češ, da je Rotar že pri mizi stoječ zagrabil za namizni nož in se mu približal, a ga je on prehitel in parkrat sunil z nožem, ker je Rotar prvi proti njemu zavil kuhinjski nož. Porotnikom je stavil porotni senat dve glavni vprašanji in sicer prvo z ozirom na uboj, drugo pa glede na silobran. Zavegovnik dr. Švigelj je nasvetoval porotnikom naj zanikajo prvo in potrdijo drugo glavno vprašanje. Prvomestnik porotnikov g. Kollman je prebral pravdorek porotnikov, katerega so porotniki z 9 da in 3 ne glasovi potrdili. Rozman je bil obsojen na 2 leti in pol težke ječe.

— Redka krotkost. Mnogo divjih ptic in živali se sicer privadi človeku in ga spremlja — toda kadar se vrnejo med svoje divje tovariše, le prehitro pozabijo to ter zopet podivjajo. Posebno naš sivi vran je v tem oziru jako premeten in navihlan in le težko je priti loven opreznemu pticu do živega. — Gosp. Hinko Markelj, železniški čuvaj v Otočah na Gorenjskem pa ima lepega sivga vrana, ki ga je doma izredil že pred 4 leti, ki pa sedaj pohaja in spi v gozdu med svojimi divjimi tovariši. Zares lepo je gledati, kako se med velikimi kričanjem divjih svojih tovarišev, ki se najbrž boje za svojega tovariša, na klie Markeljev spusti iz višine lepe vran svojemu vzgojitelju na roko in se mu pusti lepo mirno božati. — In ako Markelj poboli tudi svojega psička, ga nevošljivi vran ježno ščiplje s kljunom. Na njivi pohaja s Markeljevimi pri delu in polira črve. — Proti drugim ljudem pa je silno oprezen in ne gre v bližino nikogar drugega.

— Vojaška žrtve. Zvedli smo za slučaj: 20-letni Avgust Brandšteter, sin delavskih staršev iz Ljubljane, po poklicu fotograf in edina nada svojih staršev za stara leta, se je začetkom maja zdrav in čil od peljal v Belgrad, da nastopi svojo vojaško službo. Uvrščen je bil v 18. pešpolk, II. četa, I. bat. in nastanjen na Banjšici pri Bel gradu. Okoli 20. maja je došlo Brandšteterjevi moženi sestrji v Ljubljano ekspresno pismo, v katerem Avgust naznanja, da je bil koj prve dni v vojašnici okrađen. V času, ko so odšli rekruti na vežbanje, mu je nekdo vlomil v dobro zaklenjen kovček in mu ukradel 180 Din. gotovine, vse civilno obleko in sploh vse, kar

je imel v kovčku. Reče je ostal v tujem kraju brez vinarja, tako da niti ni mogel domov pisati. Moral je pa brezposojno plačati za pranje perila in prispevati za metle, sveče in kar si morajo vojaki še sami kupovati. Da zadosti temu, je fant prodajal svojo itak ne preobilo menažo! V tem je bil pa že obolev na revmatizmu in malariji. Stradanje je zlonilo še ostalo fantovo odporno moč in še predno so se njegovi domači prav zavedli, v kakem položaju se nahaja Avgust, je došlo iz Belgrada brzojavno uradno poročilo, da je Avgust umrl! To je bilo 3. junija, ravno mesec dni po njegovem odhodu k vojakom. Lahko si je misliti, kako strašen udarec je to za družino. Z največjimi žrtvami je mati začela vojne, to je ostala sama z mnogimi najhujimi otroci, poskrbela, da ji sin izuči v obriti, v kateri bi lahko kmalu postal samostojen in bil potem ostali družini v oporo. Sedaj je pa na en mah vse uničeno in nadepolni mladenič že trohni v zemlji. Gotovo je, da smrt ne priznava ni mladi, toda tu je jasno, da so zakrivilo prežgodnjo Brandšteterjevo smrt slabe razmere v vojašnici na Banjšici. Prvič bi se ob rednih razmerah ne smelo zgoditi, da vojak opoli na revmatizmu — proti malariji se je težje zavarovati; ako pa že oboli, potem naj se to ob nastopu boleznj odpošlje na zdravljenje v bolnišnico. — O Avgustu Brandšteterju, ki je še 24. maja pisal staršem pismo, kjer toži, da je solan, pa je sporočil njegov tovariš, da so ga odnesli v bolnišnico, ko mu že nobena roka ne roga ni rabila! Drugič pa atvina v vojašnici! Fant gre na vožbe, a v tem času mu tovariši, ki ostanejo doma, vložijo v kovček in ukradejo vso evno ipovino! Potem pa ni nikogar, ki bi poskrbel, da bi fant dobil svoje stvari nazaj ali pa primerno odškodnino. To o nevdružne razmere. Naj obžalovanja vredni slučaj Avgusta Brandšteterja vpodnel merodajne kroge, da nadejujejo delo za izboljšanje razmer v armadi. Tako nepotrebne žrtve morajo popolnoma izziniti.

PREKMURJE.
Gimnazija v Mur. Soboti. Prekmurci so začeli ceniti svojo gimnazijo "Novine" jo imenujejo najvažnejšo kulturno pridobitev prekm. prebivalstva po prevratu ter pozivajo tarše, naj dajo otroke v gimnazijo, ker Prekmurci nimajo vojnih ljudi v učnih stanovih, e svojih duhovnikov imajo remalo. Prej je nekaj prekmurcev študiralo, toda njihov tujdi je bilo navadno njihovo aznarodovanje. Ob prevratu 1918. sta bila razen katoliških duhovnikov narodnega mlajenja samo en gimnazijski profesor in en sodnik. Vsi drugi izselenci so bili mažaroni. To bo zdaj drugače. Gimnazija v Murski Soboti ima štiri razrede z nad 100 dijakov, prihodnjo jesen se otvori peti razred. Vsi ti dijaki se zgaajajo v narodnem duhu. Pa klepu letošnjega šolskega leta napravijo zlet v Maribor, na Pohorje in v druge štajerske raj, da vidijo, kako lepi in rodovitni so slovenski kraji. ločim so mažaroni učili, da so Sloveniji samo pečine, sirovašni kraji beračev brez slovstva.

Krobarna v Prekmurju. Na cleposestvu grofa Laparja v furski Soboti se misli ustanoviti tovarna za skrob (sterko). take tovarne ni v Jugoslaviji. Tudi veleposestvo kneza Šterhazija v Dolnji Lendavi misli napraviti veliko tovarno, kakršne še ni v Sloveniji.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kot izvrstno zdravilo za prebavo in grenčec — jemljite

Severa's Balzol

(prej znan kot Življenjski Balsam)

Priporočen za

neprebavljanje, zastarela zaprtja in oslabelosti.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SVOJI K SVOJIM!

Podpisani toplo priporočam rojakom Slovincem in bratom Hrvatom v Pueblo, Colo. svojo trgovino z obleko za moške in otroke; v zalogi imam tudi veliko izbero čevljev za ženske; sprejem tudi naročila za nove moške obleke po meri.

JOHN GERM.

Slovenski trgovec.

817 East C. St. Pueblo, Colo

Tivoli Studio

Edini poljsko-slovenski fotografski atelje v Jolietu, Ill.

JOS. SITKOSKI, lastnik

535 E. Jefferson St. Joliet, Ill.
TELEFON 5617

Najbolj moderni "studio" v mestu. Slike jemljemo vsak čas čez dan in tudi zvečer.

Izdelujemo posamezne slike družinske slike, poročne itd. Povečujemo razne slike vseh kombinacij. V zalogi imamo tudi lepe cvrvice.

Anton Zbašnik,

Javni notar,

206 Bakewell Bldg.,

Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije)

S priporoča rojakom v vseh otarskih poslih. Registriran pri jugoslovanskem generalnem konzulatu. Pišite ali pridite osebno.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenj. občinstvu v Jolietu in okolici naznanjava, da sva odprla novo trgovino z grocerijo,

ter z vsem, v to vrsto spadajočim blagom. Prodajava blago po najnižjih cenah. Potrebna točna.

Se Vam toplo priporočava Goibitch & Golik
Cor. Hickory & Marble St.
Telefon 4555 Joliet, Ill.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilne dišave, Knapovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katera priporoča Mgr. Knapj v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.

Pristni starokrajski ribežni za repo z dvema nožema \$1.10
Vsak lahko sam tiska.

Priprava za toskanje, z 250 velikimi in malimi črkami, držao in črnilo \$2.50

KRANJSKE KOSE

Kose z rinčkom iz najboljšega jelka, 65, 70 in 75 centimetrov dolge \$1.75
6 kos z rinčki 9.00
Brsni kamen 0.30
Klepalno orodje 1.00

Suho grozdje in drugo.
Mnškatal, zelo sladko grobakska 50 funtov \$5.75
Malo črno grško grozdje, bakska 50 funtov 7.75
Brinjeve jagode, vreča 132 funtov 7.00
Fige v krancelnih, bakska 110 funtov \$8.80

Navedeno blago pošiljam poštine prosto, samo pri grozdju ni Express vračunjen.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall, Sta.
New York, N. Y.

Zopet nekaj za vas.

HOFFMANOVO GRENKO VINO.

žirek pred vsakim obedom. Prava vrednost Hoffmanovega grenkega vina se ve še le potem ceniti, ko se ga nekoliko časa rabi.

Hoffmanovo grenko vino se razpošilja v zabojih po 12 steklenic od 1 pt. 5 oz. Cena je začasno izredno nizka. namreč \$12.00 za zaboj (12 steklenic) skupno s prevzeminom. Ker je Hoffmanovo grenko vino zdravilo se lahko prodaja v grocerijah, gostilnah in slaščičarnah, se tozadevni rojaki posebej opozarjajo.

IMPORTIRANO PRISTNO LAŠKO OLJE.

Slovenskim gospodinjam, zlasti onim, ki so me do sedaj vprašale če jim morem poslati pristno importirano laško (oljeno) olje, naznanjam da jim sedaj lahko poštežem s tem oljem. Razpošiljam ga v plehnatih kantah, polgalonskih in eno-galonskih. Cena polgalonskih kant je: 1 kanta \$4.00, 2 kanti \$10.00, 10 kant \$19.00. Cena eno-galonskih kant je: 1 kanta \$4.00, 2 kanti \$7.75, 4 kanti \$15.00. Prevzovina je v navedenih cenah že vračunjena. Pri večjih naročilih večji popust. Pri naročilih za cel sod (50 gal.) posebno nizka cena. — Slovenske gospodinj, nehaite rabiti neokusno koruzno bombažno in druga olja. Moje olje je čisto oljeno olje od najboljših kakovosti in garatiramo. Poslozujete se ga, ako hočete da bodo imele salate in druga jedila res pravi okus!

IMPORTIRANE HARMONIKE.

Pred kratkim sem dobil iz Stajerskega večje število harmonik. Večina njih je bila prodana še predno so dospеле. V zalogi imam samo še nekaj trivrstnih, dvakrat uglašanih. Ako hočete lepo in dobro harmoniko te vrste po nizki ceni, naročite jo še danes. Dalje je na potu zopet večja zaloga harmonik iz Evrope toda, ker je zaradi nizke cene in izborne kakovosti povpraševanje pomoji harmoniki zelo veliko, svetujem harmonikarjem, da si vnaprej zagotovijo svojo harmoniko. Cena harmonik od \$50.00 do \$65.00. Zakaj bi plačevali več? Pišite po natančnejše informacije.

SLOVENSKE GRAFOPONSKE PLOŠČE.

Največji izbori se Vam nudijo pri meni. Pri meni dobite plošče vseh izdelkov. Ako še nimate mojega cenika, še danes pišite ponj.

GROZDJE IZ DRŽAVE NEW YORK.

Kakor že zadnjih par let, tako bom tudi letos razpošiljal New-Yorško grozdje prihodnjo jesen. Ako ste namenjeni kupiti kaj grozdja tedaj ne naročujte prej drugje, da dobite moje cene. Sporočite čim prej, koliko ga bodele rabili. New-Yorško grozdje je nedvomno najboljše za naš okus, isto ni preisklo in ne presladko.

Importirane lončne in porcelanaste pipe se Vam nudijo za nekaj časa po znižani ceni in sicer 10% pod navadno stalno ceno. Ako še nimate slike in cen, pišite mi zanje. Importiran hmelj lahko dobite pri meni, kakor tudi najboljši malt. Naročite sorazmerno kombinacijo teh dveh predmetov za \$1.00 za poskušnjo, ali več.

Importirani sir iz Jugoslavije: Od sirarne v Bohinju sem dobil nekaj sira ter ga razpošiljam po 50c funt. Zastonj pošljem vsakomur ki naroči od mene vsaj za \$1.00 enega ali drugega blaga, pravi importirani slovenski pipec. Denarne in druge pošiljave naslovite na

JOS. VOGRIČ.

STATION D, BOX 8, NEW YORK CITY.

Zastopnike rabim za posamezne naselbine, oziroma za cele okraje in države. Ako imate resno voljo in pravi smisel za trgovino, se Vam nudi najlepša prilika.

4 leta v ruskem ujetništvu

(Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.)

(Nadaljevanje)

Nepričakovana "španjolka". Moč pelinovca Vendar enkrat! Neverjetna vesela novica, ali konec vojne. Misli o povratku v domovino.

Bilo je dne 31. oktobra 1. 1918., ko sem oral na polju za Suvavtvo. Kakor je to na Ruskem v onih krajih navada, orjejo že bolj pozno v jeseni za spomladansko setev, tako sem tudi jaz isti dan oral utirivo z dvema paroma volov vpreženim v plug. Za poganjati vola sem imel trinajstletnega dečka Andrijuška, sam pa sem držal za plug. Vreme je bilo pusto oblačno, vendar še brez snega. Že zjutraj ko sem prišel z delom sem čutil neko utrujenost in glavobol, potem pa čedalje bolj; tudi noge so postajale utrujene, da sem le s težavo hodil za plugom. Sprva sem mislil da se mi vrne na bolje in nisem smatral stvari za resno. Ko sva opoldne z Andrijuško odprela voli ter jim položila klaje, sem vsled utrujenosti legel na tla da se malo odpočijem; pri tem sem se tudi dobro zavil v kožuho. Seveda bi po običajni ruski navadi moral kuhati obed, pa ga nisem mogel, zato je Andrijuška opravil vse namesto mene ter napojil vola da jih razpreževa; toda jaz nisem mogel več vstati; tudi jedel nisem, ko mi je Andrijuška ponudil obed, naj se pokrepčam; toda jed mi ni dišala več; glava mi je vedno bolj bolela, roke so se mi pa tresle da nisem imel nobene moči več. Andrijuška, uvidevši da mi je slabo me je prišel spravšati, kaj mi je; ko je pa spoznal, da sem zelo slab je naglo stekel domov povedat gospodarju Peter Mihajloviču. Naravno, da me je pritem zelo skrbelo, kaj bo z mano, ker sem tako slab?

Ni trajalo posebno dolgo, ko se pripeljeta Andrijuška in pa mladi gospodar Andrej, ki je bil za nekaj časa prost vojaščin. Andrej me je najprvo vprašal, kaj me boli in če sem zelo bolan. Ko je uvidel da sem v resnici zelo slab, mi je takoj rekel, naj grem na voz, da se domov peljem. Seveda mi je moral pri tem pomagati, da sem se skobacal na voz; zatem me je zavil v kožuho in plašče, katere je nalašč zato s sabo pripeljal da se ne prehladim. Ko je bilo vse v redu, je naglo pognal konja proti domu. Doma me je že pričakoval na dvorišču stari gospodar Peter ter mi velel, da naj grem takoj v hišo na peč na ležišče, katero so mi pripravile ženske.

Bil je pa to že skrajni čas, kajti zelo sem že oslabil in v prsih me je neznansko bolelo. Domače ženske so vedno silile v me kaj bom jedel, toda vsa ponujena mi jedila sem zavrnil, ker mi ni šla nobena stvar v slast; moje stanje se je vedno slabšalo, tako da sem že mislil, da bom umrl; tesno mi je postalo pri sreči ko sem pomislil, da bom moral umreti na tujem; tistikrat je tudi v onih krajih vladala morilna španska influenza, za katero je dosti ljudi umrlo; vedno je kateri povedal, da je ta, ali oni umrl, in to me je še bolj plašilo. Žalostno sem gledal proti oknu na zahajajoče sonce, ki si je nad mojo domovino (Slovenijo) tam daleč na zahodu, kjer živi moj narod. Tužno mi je postalo pri misli, da bom morda pokopan na vaškem pokopališču v Rusiji, kjer se mi je zdelo vse tako pusto in dolgočasno; toda moral sem se vdati usodi, naj se zgodi kar hoče; le na Boga sem se stalil vse upanje, da morda ozdravim. Pri tem sem vedno

nislil, kaka zdravila bi mi pomagala, toda ondi niso imeli povsod hišnih, ali domačih zdravil na razpolago. Končno to mi šine v glavo, da je pelin zelo zdravilna rastlina; prosil sem gospodinjco, da mi ga je skuhala cel pišker, ter sem ga potem pil. Ko je v pišku ter grenke tekočine zmanjkalo, mi je skuhala drugega; tako sem skozi deset dni zvišal samo pelin in malo svežega mleka.

Na nesrečo je med tem časem zbolela še mlada gospodinja Pelagija, končno pa še stari gospodar Peter, katerega je mrzlica tresla, da ni imel nikoli zadosti odeje na sebi; toda je vendar kmalu okreval. Tudi stara gospodinja je morala par dni ostati v postelji, med tem časom je vse delo pri hiši opravljal mladi gospodar Andrej.

Mučne in dolge so bile noče ure v tej bolezni; vse nade, la še kdaj pridem na Slovenko, so me zapustile.

Nekega dne sredi meseca novembra 1918 prihiti naš Andrej vesel v hišo; bil je v mesu; s sabo je prinesel časopis in nek rumen papir, ter obrnen proti meni zakliče: "Josip, vesela novica! Kar ozdravil boš, ko jo zveš! Med tem ni Andrej moli iste papirje, naj berem."

Kaj pa je tako veselega?" ga vprašam.

"VOJSKE JE KONEC", mi veli veselo. Nemčija je poražena, ker so Amerikanci zvojevali zmago. Prokleti Nemci, prav je, da je tepen! Tako mi je pripovedoval Andrej, ter mi velel, da naj bem, pristavši:

"Zdaj pa le ozdravi, da boš lahko domov; še jaz se veselim s teboj!"

Res, Andrej Mihajlovič je bil blaga duša, kakor tudi njegov oče Peter.

Z največjim razočaranjem in veseljem sem pričel štati prvojavko na rumenem papirju, potem pa časopis "Glas (Glas) Hopra", katerega so zdajali donski kozaki za hapsorsko okrožje. Tu sem čital, kaj je napravila Bolgarija in Turčija, ter da se je vojaštvo Avstro-Ogrske uprlo in da je Nemčija strahovito poražena. Zmago so izvojevali Amerikanci, ki so prišli na pomoč Angležem in Francozom. Čital sem dalje, da tudi makaronarski Italijan koraka v Avstrijo in tudi onih 14 Wilsonovih točk (na papirju) je bilo objavljenih kjer se je neč njimi glasila točka: Svoboda in samoodločevanje narodov Avstro-Ogrske.

"Lepa ideja, ako ba res tako"; sem si mislil. Nepopisno sem bil vesel te novice; le nekaj mi je grenilo to moje nepričakovano veselje, to je bila moja bolezen, španska influenza. Bog ve, kolikrat sem prečital to veselo novico, in kar vrjeti nisem mogel, da je res vojske konec. Naš vrtil Andrej me je pa tolažil: "Blagor se ti, ko ozdraviš poileš domov, kjer vlada mir; pri nas v Rusiji pa kaže vedno hujše. Srečen si, ker si boš mogel kmalu domov umakniti, nas tukaj pa še čaka veliko gorje. Andrej je imel v tem oziru prav, kajti videl je že vnaprej revščino in pomanjkanje ki jih bo zadelo; saj drugega tudi ni bilo pričakovati v takih okoliščinah, kakor sem jih zadnjič opisal. Rusi, ki so prej stavili vse upanje v Veliko Rusijo, so se zelo varali. Prej so povdarjali da je ni boljše države, kot je njih, da v nji nikdar kruha ne zmanjka in da Rusija celo še druge države z živčjem zaklada; da je življenje v Rusiji najlepše, itd. Toda ti Rusi so zdaj blagorovali nas, vojno

vjete Avstrijce, sebe pa so smatrali za "nesčajne" (nesrečne), ter so z bolestinami vzdihili tožili, kam je zšla njih matuška Rusija! Pri tem so se čule govorice: "Izdani in prodani smo, ter izročeni v roke brezvestnežev!" — Niso se motili.

V resnici, da so se mi smilili Rusi pri tej tožbi, kajti videl sem vse delo, kako se jih je vleklo za nos, ker so verjeli rdečim oznanjevalcem svobode; med tem sem pa komaj čakal, da ozdravim. Prav zaupno in goreče sem prosil Boga, naj mi podeli zopet zdravje, da še enkrat dočakam oni srečni trenutek, ko bom dal slovo Rusiji ter se vrnil domov.

No, in hvala Bogu, bolezen se mi je obrnila na boljše; prišel sem polagoma okrevati, da sem meseca decembra že do dela ozdravel. Zdaj pa nisem nislil drugega kot to, kako iti domov. Dokler sem mislil javendan ter pri tem nisem pošteval težav, ki me čakajo na potovanju, bilo mi je res nekaj lahko misliti na to; ko se je pa približal čas, da sem pričel resno misliti na povratak iz Rusije, tedaj mi je bilo pa težko storiti ta odločilni korak. Hrepenel sem noč in dan domov in najrajši bi bil car zbežal iz krvave dežele, samo da se rešim. Toda, kako to izvršiti zdaj v mrzli zimi, ter nisem imel prepotrebne obleke; vse kar sem imel na ebi, bilo je gospodarjevo, svoje stvari sem že davno potrgal. Tudi denarnih sredstev ni bilo; imel sem tedaj pač okrog 200 rubljev. Večjo svojo mi je poslal moj stric Anton Grdina iz Clevelanda, Ohio in pa oče od doma, nekaj rubljev sem imel pa trdo prisluženih; toda, kaj je bila ta svoboda za tako potovanje po veliki Rusiji? Kot kaplja v morje. V par dneh mi je lahko lenarja zmanjka, kaj pa potem? Kje bom dobil živež in ugoz odušip povzd moč upa? Poleg tega mi je pa še pretila nevarnost na potovanju, kajti od vseh strani se je dišalo o krvavih bojih in putih, ker so streljali na vlake in uničevali železnice, da ni mogel sovražnik dalje prodorati. To so velike ovire; v kakem položaju se mi je zdel povratek v domovno naravnost nemogoč. Tej misli pa se je pridružila še druga nasprotna misel. Ako tukaj na Ruskem še dlje časa čakam, lahko dočakam težke dneve gorja in bede, ki je bila neizogibna. Morda me čaka tukaj še smrt sled gladu, sem si predstavljal? Upati in čakati v Rusiji na boljše čase, je bilo naravnost bedasto, ker so že sami Rusi obupavali nad nesrečno svojo domovino. Končno sem se vseeno odločil: Domov grem naj velja kar hoče, kljub temu da sem že v duhu videl pred seboj veliko truda in hudega, ki me je čakalo. Končno me je goreče hrepenenje po domovini in bojazen pred težkimi dnevi v Rusiji navdajalo s pogumom, da izvršim svoj načrt. Kako sem ta svoj načrt skušal zvesti, bom poročal v prihodnji številki tega lista.

Gerarchia Cattolica, papeži letopis za 1. 1923. je pravkar izšel. Glasom podatkov v letopisu šteje katoliška cerkev tačas 14 patrijarhov, 216 nadškofij, 927 škofij, 609 tit, sedežev in 27 opatij. Pod Pišem XI. se je ustanovilo 10 novih škofij, 3 apost. delegacije, 15 apost. vikariatov, 9 apost. prefektur in 1 opatija. Umrli so bili 3 kardinali, 2 patrijarhi, 54 nadškofov in škofov.

DRUGI IZKAZ DARO. VALCEV.

za nove zvonove na Suhoru pri Metliki.

Kolekta v Jolietu, Ill.

\$5.00 je daroval J. Horvat.
Po \$2.00 so darovali: John Petric st., Josip Gregorčič, John Kosič, Anton Suklje, Anton Muhič, John Kramarič, Jack Konte, Marko Plut, John Kambič, John Petric ml., Neimenovan, Katarina Petric, John Gersich, Josip Z. Stasko. — \$1.50 je daroval J. Slogar.

Po \$1.00 so darovali: John Kapele, Anton Gornik, Bara Golob, Neža Suklje, Jos. Stukel, Martin Fir, M. Jakša, Ber. Omanen, M. Ivec, John Papič, Mary Blažič, Jos. Zelko, Nick Vrančar, Anton Žagar, John Zelko, M. Zmajčič, M. Govednik, Jack Blut, John Zlogar, John Požek, M. Babič, Frances Cinderle, Pet. Juršič, John Težak, Marko Slobodnik, Jos. Bučar, John Kambič, Anton Govednik, Joe Jurjevič, Joe Panian, Jos. Videtič, John Jelenič, Theresa Jelenič, Katy Jelenič, Peter Plut.

Po 50c. so darovali: M. Ukovič, Ana Kolenc, John Skrinar, Ivana Mosta, M. Pezdire, Fr. Terlep, Mr. Lavrieh, John Markovič, Math Kral, Jack Terlep, A. Smrekar, M. Papeš, A. Plevnik, Fr. Repoš, M. Vardjan, dva ne imenovana, Frances Legan, John Kuzma, Jernej Muhič, A. Lilek, Agnes Malarič, Jos. Stime, Mary Papeš, Filip Hibler, Frances Murn, Ana Božič, Andrej Holman, Marg. Gob. A. K. Sehan, Fr. Videc, Jos. Ogulin, Math Kunetič, Ther. Hotuje, Mary Dragovan, John Pezdire, John Možina, Ant. Planine, Leo Flander, Math Zavoda, Jernej Pire, Mary Bostjančič, Fr. Terlep, Ant. Kramarič, John Kose, Jos. Meznarič, Math Kraševce, John Kambič, Jos. Zalelet, Agnes Strniša, Jos. Vlašič, Fr. Rantuta, Nick Zugel, Mary Benedik, Luka Benedik, Math Perše, Ant. Pire, Steve Kočvar, Geo. Lopare, Bara Zelko, Mary Grbec, Ant. Strane, Jos. Lenek, Fr. Kočvar, Jos. Horvat, Mary Hudolin, Mar. Jovendnik, Katy Klemenčič, Jos. Klemenčič, Fr. Kuretič, Dane Ratkovič, John Sterle, Fr. Rigler, Jakob Zalar.

Po 25c. so darovali: Mary Verzo, Ig. Breagar, Mary Molek, John Gabrijan, Fr. Kere, John Zalelet, John Kolenc, Ant. Juršinič, Mary Hočvar, Fr. Rogel, Ana Klobučar, Fr. Rifel, Fr. Matkovič, Jakob Gombač, Pet Vidmar, Mike Smrekar, Jos. Gregorčič, A. Janzekovič, Ana Gril, Steve Marolt, Leo Jerman, Mary Skrinar, Joe Stefanich, Jos. Juršinič, Anton Kosiček, Pet. Nemčević, Jenni Meglen, Steve Kezlica, Jos. Rus, Ana Agnich, Jos. Tezak, Fr. Papes, Ana Murn, Jos. Vols, dva neimenovana, Marij Matez, Mar. Plut, Jos. Golob, Josefina Martinčič, Math Tomšič, Fr. Veršaj, Al. Marine, Jos. Rogina, Urula Konte, Andrej Stirn, Mr. Šeina, Fr. Sustersič, Mary Bradešca, Math Benedik, Gregor Papeš, Fr. Kof. Helena Šraj, Fr. Horvat, Math Verbišar, Nick Zugel, Fr. Petan, Leo Vesel, Frances Pakiš, Bara Agnič, Fr. Gale, John Kozel, John Stukel, John Fido, Math Ramuta, Ana Musiech, Mar. in Dechman, Rosie Muhič, Jos. Šraj, Jos. Horvat, Mary Terlep, Al. Schweiger, Pet. Skroko, Nick Babič, Karol Kompare, Rud. Kuleto, Ant. Ivankovič, Jos. Slak, John Slak, Milan Ratkovič, Angela Gudal, Jos. Blatnik, John Sukle.

Po 40c.: John Starašinič in John Sterl. Po 30c.: Dor. Chupuran in Barbara Starašinič. — Po 15c.: Marko Mejaški in Nick Režek. — J. L. daroval 10c.

Prvi in drugi izkaz znaša skupaj \$300.05 (Tristo dolarjev 5 centov).

Dragi mi rojaki darovali ste širimo Amerike! Ob zaključku pobiranja denarja, ozir. doneskov za nove zvonove na Suhoru pri Metliki tem potom izrekam najtoplejšo zahvalo vsem, ki ste pripomogli do tako lepega uspeha.

Lepa hvala vsem darovalcem in darovalkam za njih dar. Lepa hvala Mrs. Martin Težak in Mrs. Joe Plut iz Crested Butte, Colo. za njih trud in požrtvovalnost pri nabiranju doneskov. Bog Vam povrni!

Lepa hvala Mr. Johnu Težaku iz Chisholma, Minn. za izredno pomoč pri nabiranju doneskov.

Posebno lepo se zahvaljujem Mr. Martinu Pečavar, ki je kot pooblaščenec nabiral milodare in bil mi kakor desna roka. Hvala mu za njegovo delo trud in požrtvovalnost!

Še enkrat lepa hvala vsem, ki si kolikšni pripomogli ter me podpirali pri tej kolektii.

ste darovali za plemeniti namen in ste s tem pokazali, da vam bi je še sree za svoje v rojstni domovini. Vem, da ste težko darovali žulje svojih rok, toda posodili ste Vsega mogočnemu in On Vam bo povrnil z obrestmi, s srečo zdravjem in blagostanje. Torej še enkrat: Bog plačal!

Zvonovi so že naročeni in peli bodo že v začetku avgusta t. l. Ves nabrani denar sem poslal na pristojno mesto.

Z rodoljubnimi pozdravi. Vaš rojak

John Petric, kolektor.
Joliet, Ill., dne 29. junija 1923.
(Advertisement.)

OLANER XIX.

Otrok naj se giba.

Malot detese vezba nezvestnost, ko brca z rokama in nogama ko odpira in zapira roki in se steza ter zvija vsako mišico v svojem malem telesu. Celot jok je neke vrste vezbanje. Raditega tudi pravimo, da ni dete normalno, ki nikdar ne joče.

Tekom dne ko je dete prebujeno, se neprestano giblje. Važno je paziti na to, da nima težke obleke, ker bi bilo sicer ovirano v svojih gibanjih. Tudi ga ne smete privezovati za predelno časa v visokem stoličku ali pa na rjuhe tako, da s ene bo mogel obratovati in zvijati svojih udov.

Stoliček na kolesih je izvrstno sredstvo, ki dovoljuje detetu vezbanje na povsem varen način. Taki stolički so naprodaj v različnih oblikah. Stolički, ki naj bi naučili dete hoditi, niso priporočljivi kajti nikdar ne smemo siliti otroka k hoji.

Stevilne zakrivljene ali sabljaste noge so posledica želje staršev, da b idele hodito, predno je za telesno sposobno.

Otroški voziček mora imeti štiri kolesa dobro vmetete ter streho, ki bo zadrževala preostro luč in veter. Prostor mora biti ter imeti dosti prostora za odejo kajti posebno v mrzlem vremenu je glavna stvar, da je dete zavarovano pred učinkovanjem elementov. Vozički katere je mogoče skupaj spraviti so zelo udobni, posebno če hočemo prevesti otroka na kratke razdalje. Otroka pa ne smete nikdar pustiti v takih vozičkih dajl časa, ker so pogosto trdi in neudobni.

Kot že omenjeno, ne morejo matere pogosto dojeti svojih otrok ter jim morajo vsled tega nuditi kako drugo hrano. Dobro, čisto sveže kravje mleko primerno zmešano z gotovo množino najfinjšega sladkorja in s primerno množino vode nudi to nadomestilo za materinsko mleko. Najfinjšo mešanico izbranega mleka in najboljšega sladkorja dobite lahko pod imenom Bordenovo Eagle Brand Mleko. Že tri generacije so se ameriške matere zanašale na to sijajno mleko. Prehranjajte svoje otroke soglasno z navodili, kajti mleko je najbližje nadomestilo materinskega mleka.

Bordenovo Eagle Mleko prehranja danes številne otroke kojih starši so bili vzrejeni z Eagle Mlekom in kojih stra istarši krog leta 1890 in 1870 so bili istotako prehranjeni s tem mlekom. Če pomislite, da so Bordenovo Mleko rabile tri generacije in da se ga poslužuje stalno več in več ljudi, mora biti v tem gotovo vzrok. Ta vzrok pa je, da se je izkazalo to mleko zadovoljivo in varno za tako dolgo dobo in da mu ljudje zaupajo.

Prav nič ne pride v poštev, kam greste po vsej tej državi in Kanadi. Vedno boste dobili isto Bordenovo Eagle Mleko sveže in popolno v skoraj vsaki prodajalni. V vsakem oziru je to varno mleko, da se vzreja z njim otroke če ni na razpolago materinskega mleka.

Če hočete vzgojiti svoje otroke v močne in zdrave moške ter ženske, je skrajne važnosti njih hrana prva leta življenja. Raditega so ljudje že davno prenehali s poskusi. Pametni ljudje, so ne izpostavljajo nobenemu sklepu. Če ni materinskega mleka, se ne vzemirajte vsled tega pač pa prične takoj dajati Bordenovo Eagle Mleko. Okoristite se z izkušnjami takol številnih milijonov otrok tekom preteklih treh generacij.

Prečitajte ta članek vsaki teden pazljivo ter jih prihranite za bodočo uporabo.

Važno in koristno!

V vašo lastno korist vas opozarjamo na sledečo važno stvar:

Ali ni boljše imeti denar tudi varno naložen po 5 odstot., 5½ odstot., 6 odstot. in še več odstot. obresti, kakor samo po 3 odstot. ali 4 odstot.? Razlika pri tem na leto je velika. Ako imate torej le par sto dol. društvenega denarja na razpolago, naložite ga v zanesljive mestne, okrajne ali državne bonde, ki Vam donajajo več obresti. V slučaju nujnosti, bonde lahko vedno prodate.

Mi imamo na prodaj raznovrstne bonde in vrednostne papirje. Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. Jednota, smo tej podporni organizaciji mi prodali. Delujemo pošteno in solidno. Pišite nam v slovenskem jeziku za pojasnilo.

A. C. ALLYN & Co.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

Izurjenost in varčevanje.

Izurjen delavec ni samo v obče učinkovit pri svojem delu, ampak pazi tudi na to, kako svoj težko prislužen denar obrača.

Hranilni račun v naši banki Vam bo pripomogel uglasiti pot k bodočemu uspehu in napredku.

Mi nudimo našim vložnikom in odjemalcem vedno skrajno ugodno postrežbo.

V našem oddajemo varnostne skrinjice za depozite po 25c na mesec in višje.

JOLIET NATIONAL BANK

Ustanovljena 1. 1891.

Članica Federalnega rezervnega sistema.

Uradniki:

Robt. T. Kelly, načelnik odbora ravnatelj; Wm. Redmond, predsednik; P. F. McManus, podpredsednik; Chas. G. Pearce, blagajnik; Joseph Dunda, pomožni blagajnik; M. J. Murphy, zaupni uradnik.

OTOK ZAKLADOV

Angleško spisal R. L. Stevenson. Poslovenil J. M.

(Nadaljevanje.)

In sedaj mi je šinila v glavo prva onih norih misli, ki so toliko pripomogle v našo rešitev. Ker je pustil Silver šest mož na ladi, je bilo jasno, da naša stranka ni mogla ladje vzeti in braniti, in ker jih je ostalo samo šest, je bilo ravno tako jasno, da kabinska stranka v trenutku ni potrebovala moje pomoči. Kakor bi trenil, sem zdrknil z ladje, stopil v spredu del najbližjega čolna in skoro v istem trenutku so odrinili.

Nikdo me ni opazil, samo prvi veslač je rekel: "Ali si ti, Jakee? Drži glavo dol!" Silver pa je iz drugega čolna pozorno gledal semkaj in vprašal, ako nisem jaz tukaj; in od tega trenutka dalje sem se kesal za to, kar sem storil.

Mornarji so veslali kot za stavbo proti suhmu; in čoln, v katerem sem bil, je bil prvi in ker je bil tudi lažji in imel več veslačev, je pustil drugega daleč za seboj; kakor hitro je prišel do suhega, sem pograbil vejo in skočil iz čolna ter planil y najbližjo goščo, ko je bil Silver z ostalimi še kakih sto korakov zadaj.

"Jakee! Jakee!" sem ga šlihal klicati.

Lahko si mislite, da se nisem zmenil za to, temveč sem tekel naravnost za svojim nosom, dokler nisem omagal.

XIV. POGLAVJE.

Prvi udarec.

Tako sem bil vesel, da sem utekel Dolgemu Johnu, da sem se začel smejeti, ozirati se okoli sebe in zanimati se za čudno deželo, v kateri se mše nahajal.

Prekoračil sem močvirnat kos zemlje, ki je bil poln vrh, ločja in čudnih tujih močvirskih dreves, in dospel sem na rob odprtega dela valovite in peščene pokrajine, ki je bil okrog ene milje dolg; tu je raslo nekoliko smrek in veliko krivih dreves, ki so bili podobni hrastu, samo da so imeli listje blede kot vrba. Na drugi strani tega odprtega kraja se je vzdigovala ena izmed gora z dvema čudnima skalovitima vrhuncema, ki sta se živo svetila v solnceu.

Prikrat sem sedaj okusil veselje raziskovanja. Otrok ni bil obljuden; svoje tovariše sem pustil daleč za seboj in pred menoj so cvetele rastline, ki jih nisem poznal; tuintam sem videl kače in razen živili in ptic ni bilo nič drugega živega. Naletel sem na kačo, ki je vzdignila glavo in siknila proti meni in to sikanje je bilo podobno brečanju vrtavke. Tedaj si nisem mislil, da je bil to smrten sovražnik in da je bil njen glas znano klopotanje.

Nato sem dospel v veliko dreves — ki so bila živi ali vedno zeleni hrasti, kakor sem čul pozneje — in so rasla doli po pesku kot robidovje ter imela čudno zvite veje in tako goste listje kakor treha. Goščava je segala od vrha enega peščenih gričev in se razširjala do roba širokega in s trtu je tekel najbližji izmed malih potokov proti sidrišču. Močvirje se je vmočnem solnem svitu kar kadilo in obriši Daljnogleda so migljali skozi njegovo soparo.

Kar naenkrat pa je nekaj oživel med robidovjem; divja raca je vzletela in je sledila druga in še tretja, in kmalu je nad celim močvirjem visel cel oblak ptic, ki so kričale in krožile po zraku. Takoj mi je prišlo na misel, da se mora nekdo izmed mojih tovari-

šev plaziti ob robu močvirja. Nisem se motil; kajti kmalu sem začel oddaljene zamolke glasove, ki so bili vedno glasnejši in se vedno bolj bližali.

To me je prestrašilo in zlezel sem pod najbližji živi hrast, se vlegel ter poslušal, tih. Drug glas je odgovoril in nato je prvi glas, ki sem gase-daj spoznal za Silverjevega, zopet začel govoriti o isti stvari dalj časa in semintja ga je prekinil drugi. Sodeč po glasu, sta morala govoriti resno, skoro strasno, vendar ni prišla nobena razločna beseda do mojih ušes.

Napoved se je zdelo, da sta zrenehala in se morebiti vsedla, kajti ptice so se zopet pomirile in sedale na svoja prejanja mesta v močvirju.

Sedaj sem začel čuditi, da se sem bil že tako lahkomišel, da vsem s temi lopovi prišel na suho, je bilo najmanj, kar sem mogel storiti, da sem jih poslušal, kaj so govorili, in da je bila očitno moja lenost pod ugodnim zavetjem splaziti se kolikor mogoče blizu.

Smer, v kateri sta se nahajala govorila, sem sedaj zelo lahko določil, ne samo po njihovih glasovih, temveč tudi po kretanju one peščice ptic, ki so se vedno plašno krožile nad glavami vsiljenecv.

Plazil sem po vseh štirih lalje in lezel neprestno, toda počasi proti njima, dokler nisem drvesi, razločno videl v epu malo zeleno dolinico poleg močvirja, ki je bila gosto porasčena z drevjem; tukaj sta sedela Dolgi John Silver in nekdo izmed mornarjev drug drugemu nasproti in se pogovarjali. Solnce je svitlo sijalo nanje. Silver je vrgel svoj klobuk poleg sebe na tla in njegov veliki, gladki obraz, ki se je ves svetil od potu, je bil obrnjen proti tovarišu.

"Tovariš", je dejal, "to je samo radi tega, ker te cenim kot kupe zlata — kupe zlata, in zanesi se na to! Ako te ne bi imel rad, bi te ne bil vzel semkaj, da bi s teboj govoril in te svaril. Vse je storjeno — ti ne moreš ničesar spreminiti ali popraviti; samo da rešim tvoj vrat, govorim s teboj, in ako bi kdo izmed divjih todel, kje bi bil jaz, Tom — no, povej mi, kje bi bil jaz?"

"Silver", je rekel drugi, — in opazil sem, da ni bil samo zelo rdeč v obraz, temveč da je tudi govoril hripavo kakor vrana in se mu je glas tresel kakor napeta vrv — "Silver", je tekel, "vi ste stari in vi ste pošteni, in imate denar, ki ga drugi mornarji nimajo, in vi ste pogumni, ali se pa notim. In vi mi hočete dopovedati, da ste s takimi ljudmi stopili v zvezo? Vi ne! Kador gotovo me Bog vidi, jaz raje izgubim svojo roko, nego nastopim proti svoji dolžnosti.

Poteh besedah ga je iznenada prekinil nek šum. Našel sem enega poštenega in zvestega mornarja — no, in sedaj se je v istem trenutku začel glas še enega. Daleč v močvirju je kar iznenada nekdo zakričal kakor od jeze, na to še eden za njim in temu je sledil strašen zategnjen krik. Odneval je po skalovju Daljnogleda zopet in zopet, cela tropa močvirnih ptic se je z glasnim vriščem vzdignila v zrak in zakrila nebo, in še dolgo potem je ta smrtni krik donel po mojih ušesih; nastala je zopet tišina in samo vresčanje ptic in oddaljeno šumenje valov je motilo pomladanski mir.

Tom je vzpričo tega glasu s-

kočil pokone kot vzpodboden konj; Silver pa ni niti trenil. Tom je vzpričo tega glasu z očmi. Stal je kjer je bil, se naskočil pokone kot vzpodboden slanjal na svoje berglje in gledal svojega tovariša kot kačo, ki hoče skočiti.

"John", je dejal mornar in ma dal roko. "Roko proč", je kričnil Silver in odskočil za korak varno in naglo, kakor izurjen telovadeec.

"Roko proč, kakor vam drago, Silver" je odgovoril drugi. "Le radi slabe vesti se me morete bati. Pa povejte mi za božjo voljo, kaj je bilo?"

"Kaj je bilo?" je odvrnil Silver in se nasmajal, le previdnejše kot preje, oči so se mu zožile do dveh malih pičic v obrazu in se svetile kot da je bil Alan.

Pri teh besedah se je ubogi Tom junaško vzravnaval.

"Alan", je zavpil. "Naj la Bog mir tej zvesti mornarjski duši! Kar se mene tiče, Silver, ste bili dolgo moj tovariš, pa sedaj niste več. In makar če umrjem kot pes, umrjem izpolnjujoč svoje dolžnosti. Vi ste umorili Alana, kaj ne, Umorite še mene če morete! Pa jaz se vas ne bojim!" kuharju hrbet in se nameril proti obrežju. Vendar mu ni bilo sojeno, da bi prišel daleč. 4 divjo kletvico je pograbil bergljo pa sunil krepko za njim. Berglja je s konfesto ostjo zadela v polnem priletu ubogelega Toma vsredo hrbta med ramena. Vrgel je kvisku roke, zaječal in se zgrudil.

Kako je bil ranjen, ne morem povedati. Verjetno pa je, la mu je bila zlomljena hrbtenica. Ni se več zavedel. Silver je urno kot opica planil k njemu in ga dvakrat sunil s nožem.

Nekaj časa se je vrtel cel svet pred menoj: Silver in ptice in Daljnogled in vse vrse zvonovi in glasovi so mi preli po ušesih.

Ko sem se zavedal, je bil grozni Silver tam kjer preje; 4 bergljami pod pazduho in s clobukom na glavi. Stal je poleg nepremično na trati ležega Toma, za katerega se ni niti najmanj zmenil, temveč s šopom trave čistil okravljeno nož. Nato je segel v žep, izlekel piščalko in parkrat zapiskal. Ob tem znamenju se ne je polotil strah; moglo bi jih priti več, našli bi me in ne umorili. Za Alanom in Tomom bi prišla vrsta name.

Zato sem lezel po račje, kakor hitro in tiho sem mogel čul sem, da so si začeli Silver in tovariši odgovarjati in o mi je vzdignilo pete. Tekel sem od kraja proč in strah se me je loteval, skoro blazno. Kako bom mogel med te zločince, ko strel iz topa pokliče "olne nazaj! Ali mi ne zavijejo vrata kot kljunaču, kakor hitro me ugledajo? Vsega je konec, sem tarnal; z Bogom Hispaniola, zdravnik, jodnik in kapitan! Od lakote pogiem ali pa od upornikov.

Ob tem obupnem premišljevanju sem prišel v nek drug kraj, kjer je bil zrak mnogo bolj svež, nego v močvirju. Naenkrat mi je začelo zopet močno utripati srce.

XV. POGLAVJE.

Človek z otoka.

Z gorskega grebena, tukaj stimega in skalovitega, se je vsul curek peska, ki je šumel in skakljaj in padal skozi drevesa. Gledal sem nehoté v to smer in videl sem, kako je nekaj zelo hitro skočilo za deblo bližnje smreke. Kaj je bilo, ali medved ali opica, nikakor nisem mogel spoznati. Bilo je nekaj temnega in kosmatega, več nisem videl. Prestrašen vsled te nove

prikazni sem obstal na mestu. Sedaj mi je na obeh straneh zaprta pot, sem si mislil: za menoj so bili morileci, pred menoj pa je prežalo to čudno bitje. In vpričo tega so mi postale ljubše nevarnosti, ki sem jih poznal, kakor pa one, ki jih nisem poznal. Sam Silver se mi je zdel manj strašnem primeri s tem gozdim bitjem in obrnil sem se, oziral pozorno preko rame nazaj in odšel v smeri proti čolnom.

V trenutku se je postava zopet prikazala in naredila velik ovinek, kakor da bi mi hotela zastopiti pot. Bil sem zelo utrujen; pa če bi bil tudi spočit kot jutraj, ko sem vstal, bi bilo zaman kosati se s hitrostjo tega nasprotnika. Od drevesa do drevesa je hitelo to bitje kot divja žival, nogah, toda vse drugače kakor sem kedaj videl človeka ker je postava delala se enkrat tolike korake. In vendar je bil človek, o tem nisem mogel več dvomiti.

Začel sem se spominjati, kaj so pripovedovali o ljudskih reih. Hotel sem že klicati na pomoč. Toda dejstvo, da sem imel pred seboj človeka, če tudi divjega, me je nekoliko pomirilo in moj strah pred Silverjem se je začel zopet čiviljati. Zato sem se ustavil in gledal okoli, kako bi mogel utedi; in ko sem tako premišljeval, mi je prišel nad misel moj samokres. V novi zavesti, da sem oborožen, sem se zopet ojunail; odločno sem pogledal temu človeku z otoka v obraz in hitro korakal proti njemu.

Sedaj se je bil skril za drugo drevo, vendar me je moral pozorno opazovati, kajti kakor hitro sem začel premikati proti njemu, se je zopet prikazal in stopil korak naprej, da se snide z menoj. Nato se je obotavljal, se umaknil, zopet stopil naprej in se navsezadnje v veliko moje začudenje in zadrego vrgel na kolena in mlo proseče dvigal svoje roke.

(Dalje sledi.)

RAZNE STVARI.

Proglasitev papeža Pija X. za svetnika se bo, kakor poročajo, kmalu zgodila. Papežu se pripisujejo že za časa njegovega življenja mnogi čudeži, so več pa po smrti. Slučaji so silno zanimivi in se je papež svoje čudežne moči dobro zavedal; bil je pa tako ponižen, da je strogo prepovedal o njih sploh govoriti. Neke je človeku, ga je slavil kot svetnika, šaljivo dejal "Ne, jaz nisem svetnik (un santo), ampak samo krojač (un sarto)." — "Postulator causae" je benediktinec don Pierami, opat pri cerkvi svete Praksede.

30-letni jubilej krone. Meseca maja 1893. leta je dunajski uradni list objavil zakone, s katerimi se je prejšnja avstro-ogrška goldinarska veljava nadomestila s kronske veljavo. Najmanjša denar edinica je bil vinar, ki se je tedaj dobilo zanj, kakor je izračunal neki dunajski trgovec: 6 zrn črnega popra, 13 komadov dišavnih klinčkov, 3 kose cimetove skorje, 28 komadov žigic, oseminko litra kisa, 1 do 2 kocki sladkorja, 30 gramov soli, 1 šivanko, 3 bučke, 1 gumb za srajce. Tudi na sadnem in zelenjadnem trgu se je dobilo za 1 vinar več, nego danes za krono.

Zvonove zahtevajo nazaj. Katoličani Češko-slovaške republike so sklenili pričeati akeijo, da jim vrne avstrijska vlada zvonove, katere so med vojsko odpeljali s Češkega in so do danes ostali nepoškodovani.

SVOJI K SVOJIM!—PODPIRAJTE DOMAČA PODJETJA IN TEGOVCIH!

DARILA V STARO DOMOVINO.

Posiljamo denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu. Vsako denarno pošiljatev prinese v stari domovine pismonoša prav na dom prejemnika, ki mora pobotnico lastnorčno podpisati. Isto pobotnico dobimo potem mi v dokaz, da je bil denar prejet.

Pri večjih vsotah na več tisočev kron ali dinarjev, damo posebno znižano ceno. Pišite nam predno pošljete večje vsote. Ker se cene kron in dinarjev gostoma menjajo, zato pošljemo po ceni istega dne ko smo pošiljatev prejeli.

Danes pošljemo:

100 din—400 kron za \$1.30 50 lir za \$3.20
500 din—2000 kron za \$5.85 100 lir za \$5.70

Vsaka pošiljatev je zajamčena, da denar ne bo izgubljen.
AMERIKANSKI SLOVENEK, bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Emil Kiss, bankir,

133 SECOND AVE NEW YORK CITY.

Izseljevanje iz starega kraja je zopet odprto. Do 1. junija 1924 pride lahko v Ameriko.

6426 oseb.

Ako nameravate vašo ženo, otroke ali sorodnike semkaj dobiti, pišite mi takoj, nakar bom jaz za vas vse uredil.

Denar pošiljatev v kraj. Vložni oddelek.

Potniški oddelek.

Emil Kiss, bankir,

133 SECOND AVE. NEW YORK CITY.

FARME NA PRODAJ.

Na prodaj imam več sto akrov neobdelanih farm v okolici največje Slovenske farmerske naselbine, TIOGA—GORMAN—WILLARD, WIS., v katerih je naseljenih nad sto petdeset Slovenskih družin. Stiri ljudske šole v katere zahaja nad 90% Slovenskih otrok. Dobre ceste, blizu železniških postaj, blizu mlekarne in sirarn. Cene akru so od \$22.00 naprej.

Nadalje imam na prodaj večje število že obdelanih farm po 40—60 in 80 akrov, cene za te farme so zmerne in se vrede po dogovoru. Zemlja je rodovitna, za kar se lahko vsak sam prepriča od starih Slovenskih naseljencev. Vsa ta zemlja se nahaja v sredini Wisconsin v okraju Clark. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na naslov:

FRANK HREN,

TIOGA, WIS.

FRANK HREN,

—ali pa— 350 N. STATE STREET,

CHICAGO, ILL.

Sedaj je čas za nove vloge.

Početakom 1. julija prične se nova doba za obrestovanje vlog. Pri tej priliki hočemo vse vloge, katere prejemo do 10.

JULIJA, obrestovati že s

1. JULIJEM

na "special interest account"

Vporabite to priliko in vložite Vaše prihranke pri nas, kjer so varni in Vam nosijo

4% na leto.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

KUPOVANJE S TUJO VALUTO

ni vedno lahka stvar. V resnici se le tedaj lahko zanesete na tako kupčijo, če poslužete s kako splošno znano banko.

Naša banka je najstarejša in največja banka v Jolietu; posluže že šestdeset let. V tem času je naredila poslovanjske zveze z vsemi deli sveta.

Če torej pošljete denar v staro domovino skozi našo banko, ste lahko uverjeni, da boste dobili najnižje cene.

PRIDITE K NAM IN PREPRIČAJTE SE
O TEM KO BOSTE PRIHODNJI DENAR
POŠILJALI V STARO DOMOVINO.

Skupno premoženje naše banke znaša
nad \$13.000.000.00

**THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET**